УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Одинокий український католицький тижневик в Канаді.
Виходить у вівторок в Едмонтоні, під ч. 10012—109 Стріт.
Річна передплата $2.00.
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012—109 Street, Edmonton, Alta.
Phone 25708

Vol. X. No. 25. Edmonton, Alberta, Tuesday, June 22, 1937.

Едмонтон, Алберта, вівторок, 22. червня, 1937. Число 25. Рік X.

Національна армія увійшла до Більбао

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ҐЕН. ФРАНКА ПЕРЕСЛІДУЮТЬ УТІКАЮЧИХ БАСКІВ

В суботу пополудні увійшла національна армія ґенерала Франка до Більбао. Баски й бригади астурійських майнерів утікли на захід до Сантандер.

Перші стежі повстанців вступили до міста з північного сходу й натрапили на слабий опір задньої сторожі баскійської армії. Два баталіони басків не вспіли втекти й піддалися, звільнивши перше 1,000 політичних вязнів.

У самім місті бою не було, хоч оборонці Більбао приготовилися до вуличних боїв на взір Мадриду. На вулицях міста поуставлювано барикади, важні обекти підміновано, на камяницях ульоковано скорострїли. Але повстанці приступом міста не брали, а обсадили тільки передмістя. Щоб не витрачати своїх людей і цивільного населення, національне командування перекинуло поважні сили через ріку Нервіон і в дводневних боях заняли горби на захід від міста, окрилюючи місто з усіх сторін. Втративши останні позиції, Баски поспішно втекли уночі далі на захід у сторону Сантандер. Туди подався також уряд.

У Більбао, яке нормально має 200,000 мешканців, нагромадилося з утікачами около пів міліона населення.

В місті застала побідна армія страшні відносини. Від чотирьох днів населенню не видавали харчів і не було води ні електрики.

З Гендей, на французько-еспанській границі, подають, що тиждень страшних боїв коштував Басків 20,000 жовнірів убитими, раненими, полоненими й дезертирами. Втрати повстанців без порівнання менші. В неділю армія ген. Франка пустилася в погоню за Басками і їх союзниками, збольшевиченими астурійськими майнерами.

Нова крівава чистка в Советах, найбільша в історії СССР

"ПРЕЗИДЕНТ" БІЛОРУСЬКОЇ РЕСПУБЛИКИ ПОПОВНИВ САМОГУБСТВО. — ТИСЯЧІ АРЕШТОВАНИХ — СОТНІ ТИСЯЧ ПРОГНАНО З КОМПАРТІЇ.

Комунікат советського уряду повідомляє, що в Минську поповнив самогубство президент советської білоруської 'республики' Червяков, нібито на тлі родинних непорозумінь. Червяков застрілився після того, як його скритиковано на засіданні комуністичної партії. Того самого дня арештовано 45 співробітників Червякова, між ними десять комісарів (міністрів) і багато членів центрального виконавчого комітету. Арештованим закинено державну зраду. Розстріляний перед кількома днями в Москві ґен. Уборевич, командант білоруської военної округи, також був суджений за шпіонажу і зраду держави.

Одночасно в цілій советській Росії арештовано тисячі людей, багато з них займали найвищі державні позиції. Урядовий комунікат каже, що вони спинювали темпо господарського життя, псували машини, перевертали потяги ітп.

З наказу Сталіна переводять небувалу досі чистку комуністичної партії, проганяючи з неї сотні тисяч членів. Багато з них, пише московський кореспондент нюйорського "Таймса" будуть заслані в концентраційні табори на далекій півночі.

АНАРХІСТИ РОЗСТРІЛЯЛИ ПРЕЗИДЕНТА БАСКІВ

Французька телеґрафічна аґенція Ава повідомляє: Кружляють вперті чутки, що анархісти розстріляли Йозе Аґіро, президента баскійської республики. Також створено новий провізоричний уряд, наскрізь большевицький.

ДАВУН ЗЛОВИВСЯ НА ЛАНЦЮГ

Пошукувач золота в полудневій Америці привязав свого пса до дерева й пішов спати. Коли він збудився рано ланцюг далі висів, а на його кінці 20 стіп довгий питон. Гад проковтнув уночі пса і сам зловився.

Прочитайте уважно

Видавництво "Українських Вістей" задумує видати КАЛЕНДАР на 1938 рік і в ньому радо помістить усякі цікаві та повчаючі матеріяли: оповідання, вірші, спомини, научні статті зі всіх ділянок знання, поради, інформації, оголошення і т. д.

Побажанними є гарні знимки церков, народніх домів, організаційних гуртків, хорів, тощо.

Зі світлинами треба також присилати гроші на виріб кліш. Кліші коштують на цілу сторону $6.50, на пів сторони $4.00.

В справі оголошень у КАЛЕНДАРІ на жадання кожний дістане точну відповідь листовно.

Матеріяли до КАЛЕНДАРЯ присилайте можливо найскорше на адресу:

UKRAINIAN NEWS, 10012 - 109th St., Edmonton, Alta.

СЕСІЯ АЛБЕРТІЙСЬКОЇ ЛЕҐІСЛЯТУРИ СКІНЧЕНА

В четвер, 17 червня, закінчилася коротка сесія албертійської леґіслятури. У престольній промові говернора не було згадки про осінню сесію, але є можливе, що парлямент зійдеться у вересні або жовтні. Одним з рішень сесії було поширення "Дет Аджостмент Акту". Його ухвалено завість урядового внеску про обнижен ня довгів на 50 процент. Цей законопроєкт уряд відтягнув на домагання Павела, англійського дорадника в справах суспільного кредиту.

На сильні домагання лібералів, консерватів і опозиційних кредитовців уряд мусів згодитися на королівську комісію, яка прослідить кошти будови дороги з Едмонтону до Ветескивин і до Джеспер. Дорогу побудовано при фінансовій допомозі домінії як одну з допомогових робіт, і піднесено закиди, що надужиття піднесли ціну будови. Федеральні авдитори на приказ Оттави уже почали провіряти рахунки.

УСТУПИВ ФРАНЦУСЬКИЙ УРЯД БЛЮМА

20 червня уступив уряд "людового фронту" премієра Блюма. Через два дні старався Блюм дістати від сенату необмежені фінансові повновласти, й у двох голосовання сенат відкинув урядовий внесок подавляючою більшістю голосів. Дальший перебіг урядової кризи ще не відомий.

КОМУ ЩЕ ВІРИТЬ СТАЛІН?

З нових іменувань у червоній армії на місце усунених ґенералів можна до певної міри бачити, хто ще лишився в ласці у Сталіна і має його довіря.

Ґенерал Будьонний, командант червоної кавалерії, іменований командантом військової округи в Москві.

Ґенерал Дибенко (до революції — прапорщик), що відограв визначну ролю в часах революції, а потім був командантом у Середущій Азії, назначений командантом у Ленінграді на місце Якора.

Ґенерал Куйбишев, брат помершого недавно комісаря промисловости, призначений командантом закавказької округи на місце Левандовського.

Ґенерал Бєлов висланий з Москви на команданта білоруської округи на місце розстріляного Уборевича.

ПИШУТЬ, ЩО ТЕПЕР ЧЕРГА НА ВОРОШИЛОВА

Англійські часописи Великої Британії пишуть отверто, що тепер найбільшим конкурентом Сталіна являється Ворошилов, народній комісар оборони, що тішиться великою популярністю. Супроти цього надіються, що незабором і Ворошилов піде під суд і буде розстріляний.

ЧИСТКА В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ

Лондонська консервативна газета "Морнінґ Повст" повідомляє про дальшу чистку, яку перевів Сталін у рядах червоної армії.

У найближчому часі мають перенести у стан спочинку 5 тисяч совітських офіцерів. Усіх офіцерів після перенесення їх у стан супочинку, мають вивезти на Сибір.

Критичний стан засівів у північній Алберті

Стан засівів у середущій і північній Алберті дуже невеселий для фармерів. Більша частина пшениці вже висипалася, а тут спека й посуха. Коли скоро не впадуть дощі, вчасно засіяна пшениця пропаде. Посушна полоса тягнеться від Ред Дір і Коронейшен на полудні — гень на північ аж до границь Пїс Риверу. Самий Пїс Ривер ще не потерпів від посухи. Звідомлення едмонтонського "Джорнала" подає, що в 90 місцях стан пшениці критичний, а тільки в 35 місцях упали дощі, від яких пшениця вгратована на пять днів. Ріст шорсткого збіжжя також спинений. В багатьох дистриктах фармері стримуються з сійбою зеленої паші до часу дощів. Сіна заповідаються також бідно. На пасовищах брак трави. Пересічна висота пшениці хитаєт.ься між чотирма і десятьма цалями.

7,000,000 АКРІВ ЗАСІВІВ ПРОПАДАЄ

Дж. Спенс, саскачеванський міністр публичних робіт, який повернув з обїздки по полудневім Саскачевані, сказав, що засіви на 7 міліонах акрів у полудневім Саскачевані майже пропали, хіба одно чудо може їх ще виратувати. Сім міліонів акрів це половина всіх засівів у провінції. Від знищення можуть вратувати збіжжя тільки обильні дощі й холодна погода. Цей звіт походить з 16-го червня.

АНГЛІЙСЬКА АРМІЯ МАЄ ЗАКОРОТКО 47,000 ЛЮДА

Англійські військові круги затрівожені недостаточним числом рекрутів. Армія має дефіцит у людях на 47,000 мужа, а з кінцем біжучого року недобір може перевисшити 1936 рік. Щоб заохотити молодих людей вступати до війська, є в пляні підвисшити жовнірську платню в перших двох роках служби, а крім того давати жовнірам чотири рази їсти замість три, та змінити уніформи на кращі, бо теперішні не дуже імпонують молодим людям.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ АКТИ

"Хвиля" з дня 24 травня подає, що в селі Таврові (Бережанщина) невідомі опришки підпалюють жидівські доми, бють шиби і створюють таку атмосферу, що Жиди бояться ввечері показуватися на вулицю. "Хвиля" записує ці акти на рахунок української і польської молоді, яка в дивній згоді обєдналася в протижидівських виступах.

У с. Бортники (Товмаччина) — пише ця сама "Хвиля" — з дня 21-го травня в ночі невідомий осібняк застукав у вікно Жида-хлібороба Реннера. Коли Реннер відчинив вікно, упав стріл, який ранив його у легені.

На панцирнику Хаїме Пріме-ро, найбільшім кораблі еспанської червоної фльоти, стався з невідомих причин вибух, наслідком чого 18 муряків згинуло і поверх 100 було ранених. Корабель має 15,452 тон поємности. Направа потребає около два місяці.

В Норт Бей, Онт. помер Іван Пирч, родом з Великої України, найстарший мешканець Канади. Він мав 114 літ.

ІТАЛІЯ РОЗБУДОВУЄ КОЛЬОСАЛЬНУ ФЛЬОТУ

Мусоліні вирішив бути паном на Середземному Морі. Він зарядив будувати нові підводні судна, щоб за рік мати їх аж 150. Тепер Італія має 90 субмарин і хоче їх збільшити о 55 відсотків.

Крім того Мусоліні зарядив будівлю двох нових кружляків по 35,000 тон кожний, незалежно від тих кружляків, що вже будуються і мають бути закінчені в наступнім році.

ЧОМУ ЕСПАНСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ НЕ ПОМАГАЛИ БАСКАМ?

Замітно, що підчас двомісячних боїв еспанські большевики тільки раз старалися помогти Баскам, але їх офензива під Мадридом і Толєдо не повелася і в тих боях вони втратили 16,000 жовнірів. З того часу червоні мовчали. Факт, що червоні не використали повстанчих операцій під Більбао й не вдарили на інших фронтах, доказує, що в большевиків слабі сили, нездібні вже до офензиви. Крім того в них клопоти з дотеперішніми союзниками анархістами й цивільним населенням, яке бунтується проти червоних "спасителів".

ЕСПАНСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ЗНОВ ЗААТАКУВАЛИ НІМЕЦЬКИЙ КРУЖЛЯК

У берегів Альжиру підводна лодка есп. червоного уряду тричі торпедувала німецький военний корабель "Ляйпціґ", який патролює еспанське побережжя на основі міждержавного договору. Кружляк є вивпосажений в апарати проти мін і зірвав усі три торпеди заки вони змогли його поцілити.

Новий напад большевиків викликав у Німеччині сильне обурення. Англійський міністр Іден зараз скликав конференцію представників Англії, Франції, Італії й Німеччини.

Втративши надію на виграння війни, еспанські большевики хочуть ратувати себе заколотом в Европі, який хочуть викликати нападом на німецькі кораблі.

ОЗЕРО ПРОПАЛО В САСКАЧЕВАНІ

Доказом повільного переходу частини Канади на пустинну полосу внаслідок кількалітньої посухи є найновіші звідомлення про озеро Джанстон, положене на полудне від головної сіпіярської залізниці в Саскачевані. То озеро славилося роками як місце гнізд для міліонів диких качок і гусей. Озеро Джанстон донедавна було найбільше в південній половині Саскачевану, його довжина мала 25 миль, ширина 11 миль, покриваючи терен 275 секцій землі. Тепер це озеро виглядає на плитку балюру, через яку можна переїхати автом з півночі на полудне. Кажуть, що до кінця липня озеро цілковито висохне. Дно озера покрите солянкою, яку вітер здуває на поля і завдає фармерам новий клопіт.

Подібно кожного року тратять воду озера в Алберті, хоч не так швидко, як озеро Джанстон.

І-ий Український Католицький Фармерський Конґрес

Около три тисячі Українців зібралося на отворення першого Українського Католицького Фармерського Конґресу в місточку Вайта, в південно-східній Манітобі. В місточку тім ще ніколи не було такого здвигу народу. Українські фармері цеї околиці добре писалися! Навіть з подальших сторін вони прибули разом з жінками й дітьми, щоб бути учасниками цеї небуденної події. Було також велике число гостей з Вінніпеґу.

Молодь говорить по українськи!

Вже від самого ранку почали прибувати представники й члени дооколичних парохій разом зі своїми родинами. Впорядкувавшися рядами — з хоругвами, хрестами й образами напереді — парохія за парохією з піснею на устах машерувала до місцевої церкви, де їх витала місцева парохія, яка підходила зі своїми хоругвами до кожної крупи прибувших гостей зокрема. Привітання ці робили сильне враження на видців.

Від церкви всі парохії рушили походом на площу коло місцевого Народнього Дому на полеву Службу Божу й молебень у наміренні Конґресу. В поході взяло участь около 2,000 осіб. Мило було глядіти, як молоді хлопці й дівчата, які були замітні своєю численністю, многі з них у гарних народніх строях, сміло й гордо йшли напереді з хоругвами. Замітне було й те, що молодь у більшости говорила по українськи. Світливець, який спеціяльно приїхав з Вінніпеґу, брав знимки з походу, а відтак зі Служби Божої.

По середині просторої площі, вкритої свіжою травою, пишався на підвищенні престіл прибраний цвітами й зеленню. По боках стояли голосники, які передавали Службу Божу й слідуючу програму по всій площі.

Службу Божу відправив Всесв. о. Адміністратор Др. В. Кушнір і Впр. о. Ігумен В. Каменецький ЧСВВ., з Вінніпеґу та Всч. о. В. Чарний, місцевий парох, якому треба завдячувати успіх конґресу. Прекрасно співав хор церкви св. Володимира й Ольги з Вінніпеґу під проводом О. Мушія. Зворушливу проповідь виголосив о. Каменецький.

Делеґати витають учасників Конґресу.

Після обіду Всеч. о. Чарний обявив конґрес відкритим, виголосив коротку привітальну промову й передав дальший провід Конґресу Д. М. Ільчишину, референтові фармерських справ при Братстві Українців Католиків.

Учасники Конґресу перш усього відспівали многоліття Святішому Отцеві, Королеві Юрієві, Преосвященному Епископові Кир Василієві, канадійському урядові, Братству Українців Католиків та парохії у Вайта й дооколичним парохіям. Предсідник відтак прочитав привіти, які надіслали для Конґресу премієр Манітоби Брекен та міністр публичних робіт Клобб.

(Продовження на стороні 4-і).

КРАЇНА ЗЛОЧИНЦІВ

І. Едґар Гувер, начальник поліції у Злучених Державах, авторитетно стверджує, що у Злучених Державах, що 40 мінут є хтось замордований, або забитий. Що 44 секунди хтось допустився крадіжі, що 2 мінуті є влом до дому, що 2 і пів мінути є крадіж авта, що 10 мінут є грабіж, що 67 мінут насилують женщину.

Взагалі Гувер представляє стан публичної безпеки в Америці у найгірших барвах. Статистичне бюро виказує, що Злучені Держави видають на поборювання злочинів 15 біліонів долярів річно. Це значить, що злочини в тім краю коштують державу денно понад 41 міліонів долярів. Гувер каже, що найбільше злочинів допускаються молоді хлопці у віці 22 літ.

ЛЕТ З МОСКВИ ДО САН ФРАНСИСКО НЕ ВДАВСЯ

Московський уряд хоче відвернути увагу світу від кривавих подій в СССР і вислав літак, що мав відбути рекордовий лет з Москви понад північний бігун до Сан Франсиско в Калифорнії, разом 6,000 миль дороги. Літак з трьома летунами долетів тільки до Венкуверу у стейті Вашинґтон, зробивши 5,430 миль дороги в 62 годинах лету. Рекорд найдовшого лету (5,800 миль) далі остався за французьким летуном Коді.

І ЛІТВІНОВ ПОТЕРПАЄ

Відомий советський дипльомат Літвінов сидить тепер тихо й не дає про себе знати. Це значить, що й він непевний свого завтра.

Конкурс

НА ПРИНЯТТЯ СТУДЕНТІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМИНАРЯ

Отсим подається до відома, що Їх Преосвященство принимають до Духовного Семинаря студентів, що бажають посвятитися духовному званню і працювати як священик для нашого народу. Кандидати мусять мати укінчену вищу школу (Гай Скул) бути здоровими, побожними та ідейними молодцями. Винятково можуть бути принятї кандидати з XI ґрейдом, але мусять бути дуже здібні.

Кандидати мають знати латинську мову, щоб могли вчитися фільософії.

Зголошуватися треба негайно найдальше до 10 серпня, на адресу:

BISHOP'S CHANCERY, 235 Scotia St., Winnipeg, Man.

Вісти з Українських Земель

УКРАЇНСЬКІ МУЗЕЇ В ГАЛИЧИНІ

Крім центральних українських музеїв у Львові, між якими перше місце займають Музей Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка й Національний Музей, почали творитись після війни численні обласні музеї в провінціональних центрах.

Таких обласних музеїв є тепер у Галичині поважна кількість. Ось головніші з них: "Лемківщина" — Сянік, "Стрвігор" — Перемишль, "Бойківщина" — Самбір, "Верховина" — Стрий, "Гуцульщина" — Коломия, "Яворівщина" — Яворів, "Музей ім. А. Чайківського" — Бережани, "Сокальщина" — Сокаль, і інші.

Організація цих усіх музеїв клітин в одну цілість почалася з 1935 року. Тоді з ініціятиви невтомного працівника на полі українського музейництва, тепер покійного д-ра В. Кобильника, завязався на третьому зїзді Комітет Українських обласних музеїв з виборним щорічно центром. Обовязки КУОМ-у вів два роки завдяки голові пок. д-рові В. Кобильникові самбірський музей "Бойківщина." З уваги на його заслуги минулого року на 4-ім зїзді українських обласних музеїв у Сяноці обрано другий раз Самбірський центр на провідне становище в КУОМ-і.

Пятий з черги зїзд українських музейників відбувся в днях 16-го і 17-го травня в Перемишлі. На порядку нарад зїзду були такі справи, як організаційні звязки між поодинокими музейними клітинами, видання спільного періодика-журналу, відношення до центральних львівських музеїв, науково-дослідча робота й інше.

ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНЦІВ ПІД ПОЛЬЩЕЮ

Кореспондент "Ню Йорк Таймсу", Отто Толишос, помістив довгу статтю в цьому часопису з 11 червня ц. р. про положення словянських народів під Польщею. В тій статті дві третини місця присвячує положенню Українців. На початку автор згадує тяжке життя Жидів, Росіян, Білорусинів і Українців з огляду на репресії Поляків та з огляду на польський націоналізм. А далі говорить: "Але що натиск родить продинатиск, то зріст польського націоналізму навіває новим життям свідомість національних меншостей." Переходячи до Українців, він говорить: "Українці не тільки найбільша меншина в Польщі, але також "забута нація" в Европі. Багаті в традицію, історію, культуру, про яку Захід у своїй гордості мало знає, вони не можуть забути, що серед східніх словян вони були перші, що в 9 і 10 віці осягнули були свою державність. Українці далі плянують відзискати свою державу, подібно, як це робили Поляки в 1914 році. Український національний рух передбачує українську державу, яка простягалася б від Карпат по Каспійське Море. Вона мала б відповідні природні багацтва і населення 50 міліонів людей, з чого самі Українці числили б 37 міліонів. Далі автор докладно переходить ті організації, що їх створили Українці, як Рідна Школа, Просвіта, кооперативи, Луг, та признає Українцям більші здібности в організуванні й господарюванні, ніж їх мають Поляки.

КРІВАВИЙ НАПАД ПОЛЯКІВ

НА ЧИТАЛЬНЮ ПРОСВІТИ В БОДНАРОВІ, ПОВ. СТАНИСЛАВІВ

У неділю, 23 травня пополудні зійшлося в Боднарові до читальні Просвіти кільканацять жінок і дівчат та чоловіків. Це місцевий "С.У." приготовляв День Матері, що мав відбутися в наступну неділю.

Нараз до світлиці читальні вдерся з криком: "бій хлопуф" гурт членів заснованого недавно в селі "Гнязда Шляхецкего". Напереді Іван Луцький ніс портрет маршала Ридза Сьміглого та державний герб Польщі — орла.

На вид цих непрошених гостей звернувся до них Михайло Дяченко зі словами: "Панове! Що це за напад? Виж не члени! Прошу вийти, а то я йду по поліцію".

На М. Дяченка кинувся після того Теодор Жураківський і вдарив його боксером в околицю чола, повище ока. Другий напасник упхав йому ззаду ніж у голову й тяжко ранив. Дальше Василь Жураківський звалив його на землю та передав боксер Іванові Дрогомирецькому, а цей з черги знову вдарив його боксером. На добавок котрийсь із названих напасників скалічив його ще й у лице ножем.

Після цього Михайло Вислобоцький добув револьвер, і револьверовою колодкою вдарив у голову Теодора Старчевського.

Підчас нападу на церковній дзвінниці вдарив дзвін на сполох. До читальні почали збігатися люди: молодь, жіноцтво, старші господарі.

Ці люди завважали між напасниками жінку місцевого постерункового Яна Пеляха, що викрикувала: "Бійце хлопуф! Пшибіяйце орла, бо то наше годло."

На голос дзвона прийшла також поліція з недалекого постерунку.

Поліція не припинила нікого з напасників, за те арештувала, закувала й відіслала до Станиславова одного з нападених, а саме п. Дмитра Жураківського, побитого до утрати притомности.

НАСТУП НА СОКАЛЬЩИНУ!

В Сокальщині йде інтензивна праця Товажиства Школи Людовей", "Стшельца" і т. д. Дідичі Сокальщини офірували 3-го травня "Дар Народови" вартости 100 злотих на будування польських костелів, каплиць і шкіл та "домів людових". В Сокалі отворився спеціяльний комітет будови каплиць і домів людових під проводом старости Костоловського, нотаря Ковальського й інжініра Кайстнера. Комітет уже опрацював плян, який буде виконаний за пару літ, а саме викінчать костел у Бояничах і Свитазові, збудують новий дім людовий у Гульці, Гатовичах, Тартакові, Гоголеві, Бобятині й у Лещатові. Головне завдання комітету викінчити костели, які вже будуються. Польська населення часто дає згоду працювати при будові безплатно.

Дня 6-го червня в Добрачині, в Сокальщині, відбулося посвячення "Дому Людового", який побудовано при допомозі старости й дооколичних дідичів.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ВИПАДКИ В ТОВМАЧІ

На ярмарку в Товмачі юрба народу, підбурена якимись аґітаторами, напала на жидівські склепи та ограбила їх. У звязку з тим поліція арештувала 13 селян з Чорнолозець і Слобідки, товмацького повіту.

ПІДПАЛ МОНАСТИРЯ СС. ВАСИЛІЯНОК У СЛОВІТІ

У вівторок, 1. червня в год. 9-ій вечером вибухла пожежа в будинках монастиря СС. Василіянок у Словіті. Пожежу запримітила наставниця Сиротинця, яка тоді молилася перед спанням. Тому згоріло лиш три стодолі, а монастир, церква і шпихлір та стайні залишилися ненарушені. Чи вогонь підложив комуніст, чи який інший злочинний тип, покишо невідомо.

"СТШЕЛЬЦИ" ГУЛЯЮТЬ

Дня 27 травня ц. р. напали "стшельци" з Брикулі Старої і Дарахова, повіт Теребовля, на членів т-ва "Луг" з Брикулі Старої і тяжко побили деяких луговиків. Івана Мельничука ранили небезпечно ножем у чоло, Максима Чорнія в голову, Василеві Заверусі с. Данила, завдали смертельну рану багнетом у плечі так, що він у короткому часі помер від тієї рани.

СІЛЬСЬКИЙ ДИКТАТОР

Волинський писар з Малої Плавучі, повіт Бережани, Т. Хлоста, видав доручення всім греко-католицьким парохіяльним урядам волости, щоб дня 12-го травня, в день смерти Пілсудського, дзвонили у всі дзвони 10 хвилин.

КАТАСТРОФАЛЬНЕ ЗМЕНШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ

Відома письменниця і діячка Олена Кисілевська пише в "Ділі" про те, що щораз меньше стає української інтелігенції. А тепер, каже вона далі, стоїть наше громадянство перед загрозою викреслення українських студентів з високих шкіл, і то з тої простої причини, що наші студенти не мають змоги оплатити приписаних шкільних оплат. Пані Кисілевська радить розпочати негайну збірку по повітах і громадах на допомогу нашій молоді, на стипендійні допомоги, надіючися, що в цій акції допоможе Рідному Краєві й еміграція.

ДОМАГАЮТЬСЯ НАЗВ У "ПАНЬСТВОВЕМ БЖМЄНЮ"

Бережанське повітове староство повідомило заряд Рідної Школи в Плавучі Малій, на руки о. Михайла Юхновича, що звертає подання, яке вислано до староства, а це тому, що в письмі не вжито такої назви села, як це приписує розпорядок президента Польщі. А той розпорядок поперекручував цілковито, українські назви на польські й тепер польська влада вимагає від Українців, щоб вони називали свої села в "паньствовем бжмєню."

ПАМЯТІ ВЕЛИКОГО ПОДВИЖНИКА ТВЕРЕЗОСТИ

Для вшанування 55-ліття діяльности великого подвижника тверезости, Галицького Митрополита Й.Сембратовича, заходом українського протиалькогольного і протинікотинового Т-ва "Відродження" у Львові відбувся на площі Сокола-Батька великий здвиг у неділю 23. травня ц. р. Українське громадянство Львова й околиці, розуміючи вагу відродженецького руху, гідно вшанувало память великого Достойника й Громадянина. Свято звеличав своєю приявністю Митрополит Шептицький, якому поверх 200 членів Товариства та всі учасники академії влаштували сердечний привіт.

ПОЖАР НА СЕЛІ

Велика пожежа була в Керниці, городецького повіту, де згоріло 12 господарських будинків на шкоду кількох господарів. Причиною вогню була лиха будова комина.

КАРИ ЗА ПОГРОМ ЖИДІВ БЕРЕСТЮ

Польська Агенція Телеграфічна оголосила такий офіційний комунікат:

У звязку з останніми подіями, що трапилися дня 13-го травня в Берестю, голова ради міністрів і міністр внутрішніх справ, генерал Славой Складковскі, наказав припинити в чинностях старосту берестейського повіту, Фр. Черніка, та переніс начальника суспільно-політичного виділу поліського воєвідства в Берестю до Новгородка за неправдиве інформування вищих властей та брак рішучих наказів, щоб здушити в зародку заворушення в місті.

На знак протесту проти подій у Берестю всі Жиди в Польщі уладили дня 24 травня двогодинний протестаційний страйк. У Львові завмерло на дві години торговельне життя, бо майже всі крамниці були в той час замкнені.

НАВІТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПЕКЛО НЕ ЗУМІЛО ЗНИЩИТИ УКРАЇНСЬКОЇ ТРАДИЦІЇ

Київські "Вісті" жалуються, що "в Бахмачському районі цього року дітвора поголовно колядувала. Дітвора, що виросла в умовинах совєтського побуту, — як показується — прекрасно знала українські колядки."

О. Клим. Шептицький, ігумен ОО. Студитів, був 25 травня ц. р. на приватнім послуханні у Св. Отця в Кастель Гандольфі.

Нар Чортковом і околицею перейшла недавно велика буря з градом. Град знищив засіви, сади та інші землеплоди.

Світова Слава Українця

В 50-ЛІТТЯ ВЕЛИКОГО РІЗЬБАРЯ ОЛЕКСАНДРА АРХИПЕНКА

Наш український різьбар Олександер Архипенко з Києва здобув світову славу. Імя його та репродукції його творів поміщувані в усіх енциклопедіях світа, також нема у світі ні одного мистецького журналу, щоб у ньому не було десятків його творів. У головніших світових мовах вийшло 11 великих книжок про цього нашого земляка (окрім російської мови!), як також два українські видання. Одно з них, видання "Українського Слова" в Берліні в ціні 50 зл., нажаль зовсім нам недоступне, зрештою його давно нема в продажі. Про творчість Архипенка писали найкращі европейські мистецтвознавчі уми, твори його мають у себе також всі без винятку головні світові музеї. Ні один Українець останніх поколінь не здобув не лиш так широкого розголосу, як головне — тревалого. Архипенкова широка слава очевидно слава постійна, як справді великих артистів.

Ніяка слава не приходить людині сама, тимбільше світова слава. Славу можна здобути великою працею, також талантом та ще чимсь таким, на що ні рецепти, ні навіть окреслення не можна знайти.

Олександер Архипенко, син університетського техніка Порфіра Архипенка, що виконував таку працю довший час при Університеті св. Володимира в Києві. Олександер учився в київській Мистецькій Школі, що з неї вийшла більшість українських малярів, різьбарів та архітектів. По дуже короткому побуті в Москві Арипенко опинюється в Парижі, де продовжує студії в найбільшого тодішнього різьбаря Ромена.

Напереміну в Берліні й Парижі Архипенко провадить згодом свої власні школи, що мали свою окреслену славу. Останніми роками Архипенко провадив свою школу в Ню Йорку. Тепер наш знаменитий різьбар є професором університету в Лос Енджелес, Каліфорнії. Читає тепер про індивідуальну творчість. Лекції його виходять окремими книжками в англійській мові.

Архипенко створив понад 1,000 різьб. всі ці різьби крім останніх 40, є в великих музеях по столицях усього світу як також у найбільших приватних збірках і музеях аж до японських включно. Недавно вийшла про Архипенка велика книжка по японськи з кольоровими продукціями. За останніх 15 літ було понад 100 виставь творів Архипенка у всіх столицях Европи і її більших містах (з виїмком Москви й Варшави).

На чому ж полягає світова слава нашого земляка? Чому і як цей наш знаменитий різьбар дійшов до неї і здобув її?

На це склалося багато причин, а головне: Великий талант Олександра Архипенка та його величезна працьовитість. Та самого таланту й працьовитости ще замало. До цього всього треба й великого знання і ясної творчої думки.

Різьба це велике мистецтво, що не лиш впливає на людину (глядача) своєю красою, але також викликує у людини наче б творче піднесения її самої; людина-глядач наче б сама бере участь у творчості майстра. Різьбарський твір викликає в людини також її естетичні почування та намірено їх ушляхотнює й поширює тим самим її чуттєву частину. У різьбі людина бачить ясно й виразно уміння творця, бачить до чого те уміння можна розвинути й тим самим висловити людську творчу думку. Архипенко це уміння допровадив до геніяльности. Очевидно, багато способів вислову винайшов сам, тих способів до цього часу не було. Він своєю творчою інтуїцією вичув духа грецької та римської різьби, до чого й стреміло найвище світове різьбарство. Архипенко знав також досконало різьбу старих східніх народів, Єгиптян і Асирійців, а далі старої Індії й Китаю. І на тому всьому побудував він **свою** творчість. Очевидно, творчість Архипенка мусіла бути інша, не подібна не лише на ті старовинні різьби, а й на різьби новіших мистців, хоч би і його власного геніяльного вчителя Родена. Лиш нова творчість сперта на старих досвідах творчо запліднює та має значіння творчо-оригінального мистецького чинника. Такі творчо оригінальні мистецькі праці О. Архипенка.

З другого боку — Олександер Архипенко як глибокий та зовсім оригінальний мистець, здобув собі ще одно значіння: його творчість **новочасна.**

Ми бачимо, що нова архітектура, себто сучасна нам — ріжниться від усіх старих архітектур. Вона повстала наче б самостійно, — та це лиш так видається. Ось бачимо на ній впливи новочасного малярства як також і різьби, в тому різьби Архипенка. Коло нових форм, нової естетики Архипенко також багато працював і це мало своє значіння та вплив і на нові архітектурні форми. Отак сучасність у мистецтві дуже повязана, ріжні його роди взаїмно впливають на себе.

За архітектурою йдуть інші мистецтва — декоративне, церковне малярство, примінне, аж до кольорів текстилю та до мистецького ужиткового виробництва, а то й промислових виробів, як кольори й форми авт, машин і т. д., де потрібна доцільність, смак, практичність і краса. У всьому цьому є частина творчости нашого Архипенка.

Очевидно, на це впливала не лиш безпосередньо творчість Архипенка, але також його безпосередніх учнів та посередніх наслідувачів, що є в цілому світі. І то багато їх. Знаємо, що теперішній Св. Отець Пій XI признав нове мистецтво і в релігійній ділянці, в будові храмів і малярстві, лиш підчеркнув потребу задержання приписів Церкви.

Це в дуже побіжних словах зміст творчости Архипенка, українського різьбаря-мистця, що без застереження здобув признання цілого світу. Ми можемо бути лиш горді, що й наш народ видав з себе сина, який вийшов на вершини нинішнього культуронго світа, та в день 50-ліття засилаємо йому наш щирий привіт і бажаємо успіхів у праці над славою українського народу.

АНУМ (Асоціяція Незалежних Українським Мистців) вибрала Архипенка своїм почесним членом і в день його уродин висилає за море привітну депешу великому мистцеві.

Г. Максимович.

Антін Чехов.

БЕСІДНИК

Одного гарного ранку похоронили колежського асесора Кирила Івановича Вавилова, що помер унаслідок двох недуг: від лихої жінки й алькоголю. Коли похоронний похід рушив із церкви на цвинтар, покійний товариш Поплавський сів на повозку й виїхав до свого товариша Григорія Петровича Запойкина, молодого, одначе вже доволі популярного чоловіка. Запойкин має рідкий талан імпровізувати весільні, ювилейні й посмертні промови. Він може говорити, коли хочете: коли він схвильований, голодний, пяний як ніч, у горячці. Бесіда його пливе гладко, рівномірно, наче вода з ринви й обильно. Жалісливих слів у його словнику куди більше ніж у якійнебудь гостинниці тараканів. Говорить він усе красиво й довго, так, що нераз гості мусять просити поліцію, щоб присилувала бесідника скінчити.

— Я в, братіку, приїхав до тебе! — став говорити Поплавський, заставши його дома.— Зараз зодягнешся й поїдеш зі мною. Помер один наш приятель, тепер посилаємо його на той світ, то, брате, треба розпрощатися з ним промовою... На тебе всі надіються. Коли б так умер який нижчий службовик, ми тебе не турбували б, та це радник, що був, так сказати, душею канцелярії. Годі таку рибу без промови хоронити.

— Ага, радник! — позіхнув Запойкин. — Той пяниога?

— Так, пяниця. Будуть тісточка, зимні перекуски... Безплатна повозка. Ходімо, приятелю! Засади там на гробі, яку плачучу вербу як Ціцеро, а вже дістанеш якусь подяку.

На цвинтарі відправили молебен. Теща, жінка й жінчина сестра, як звичайно, плакали. Як труну спускали у гріб, жінка скрикнула навіть: "Пустіть мене до нього!", одначе не пішла до гробу за чоловіком, певно пригадала собі гроші. Запойкин підіждав аж затихне, потім підійшов наперед, розглянувся довкола й почав:

— Чи я вірю моїм вухам або очам? Чи не страшна ця домовина, ці заплакані лиця, ридання й зойки? Так, це не сон... Цей, що ми його бачили ще так недавно такого щирого, свіжого й чистого, який майже тут перед нашими очима, наче неструджена бджола, носив свій мід до спільного вулика добре улажденої держави, той... що сам тепер перемінився в пил, у справжню фатаморґану. Немилосерд на смерть поклала на нього свою тяжку руку в тій самій хвилині, коли він, хоч старший літами, був іще в повному розвитку своїх сил і великих сподівань. Невіджалувана втрата! Хто нам його заступить? Добрих службовців маємо багато, одначе Прокіп Осипович був одинокий. Він усією своєю душею віддавався був своїм поважним обовязкам, не жалів своїх сил, не досипляв, не жадав за те ніякої нагороди, був непідкупний. Як він ненавидів тих, які намагалися його підкупити земськими добрами, щоб зрадив свої обовязки! Так, на наших очах Прокіп Осипович ділився невеликою платнею із своїми найбіднішими товаришами й усі нераз чули про підпомагання вдів і сиріт, що жили з його милостині. Відданий службовим обовязкам він відрікся навіть родинного життя. Вам відомо, що він до кінця свого життя був нежонатий! А хто нам заступить його як приятеля? Наче ще бачу його виголене, приємне лице, що звертається до нас із милою усмішкою, наче ще чую його добрий, ніжно-приятельський голос. Хай легка буде тобі земля, Прокопе Осиповичу! Спи спокійно, чесний, шляхотний робітнику!

Запойкин говорив, а слухачі стали між собою перешіптуватися. Промова подобалася всім, одначе багато було в цій промові якогось дивного. Поперше було незрозуміле, чому покійника він називав Прокопом Осиповичем, коли він звався Кирило Іванович. Друге, всім відомо було, що покійник усе життя воював зі своєї законною жінкою, отже як можна було звати його нежонатим. Третє, він мав густу рижу бороду, від уродження не голився, тому незрозуміле, чому бесідник сказав, що його лице виголене. Присутні дивувалися, зглядалися та здвигали плечима.

Прокопе Осиповичу! — говорив бесідник далі, розмріяно дивлячись у гріб — твоє лице не було гарне, ба було навіть погане, ти був нахмарений та строгий, одначе ми всі знали, що під тією зверхньою заслоною бється чесне приятельське серце!

Незабаром присутні стали запримічувати й на самому бесідникові щось дивного. Він впялив очі в одно місце, неспокійно став вертітися та здвигати плечима. Нараз затих, розявив рот з чудування та звернувся до Поплавського:

— Слухай, він живий! — сказав, дивлючись перелякано.

— Хто живий?

— Та Прокіп Осипович! Ось він стоїть там біля нагробника!

— Таж він і не вмер! Помер Кирило Іванович!

— Таж ти сам говорив, що помер ваш радник!

— Кирило Іванович таки був нашим радником. Ти, диповижний чоловіче, побаламутив! Це правда, що Прокіп Осипович давніше був нашим радником, одначе його тому два роки перенесли до іншого відділу на начальника.

— А чорт там вас знає!

— Чого ж ти станув? Говори далі, неприємно є!

Запойкин обернувся до гробу та, як і передше, красномовно став кінчати промову. Біля нагробника справді стояв Прокіп Осипович, старий службовик, із виголеним лицем. Він поглядав на бесідника й сердито хмарився.

— І який це чорт вселився був у тебе? — сміялися службовики, як із Запойкином верталися з похорону — живу людину похоронив!

— Не гарно воно, молодий чоловіче! — мимрив Прокіп Осипович. — Ваша промова може добра для покійника, одначе для живого — це насміх! Будь ласка, що ви сказали? Не домагався ніякої нагороди, був непідкупний! Таж проти живого чоловіка можна це сказати лиш як наругу!

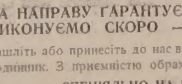

НАРОДНА КНИГАРНЯ

Департамент Направи Годинників

ЗА НАПРАВУ ҐАРАНТУЄМО — РОБОТУ ВИКОНУЄМО СКОРО — ОБСЛУГА ЧЕСНА

Зашліть або принесіть до нас ваш стінний чи кишенковий годинник. З приємністю обрахуємо вам кошт направи.

СПЕЦІЯЛЬНО НА ЦЕЙ МІСЯЦЬ!

Стінні й настільні годинники — направа $1.00
Будильні годинники — чищення .... .50

Почтова пересилка окремо.

NATIONAL MUSIC AND BOOK STORE
10168 - 101st Street Edmonton, Alta.

Канадійські Новинки

ДОБРИЙ ВИГЛЯД НА ВРОЖАЙ У МАНІТОБІ

Фармері в полудневo західній Манітобі діткнені неврожаєм внаслідок посухи й саранчі у минулих шести роках, тішуться цього року станом збіж, яких не памятають від 20 років. Дощеві випади були майже в цілій провінції в останніх тижнях. Натомість у Саскачевані в сухій полосі стан збіж дуже невеселий, а в Алберті дощі падали тільки в декотрих околицях. Найгірше стоїть з засівами на схід і північний схід від Едмонтону де масово живуть наші люди. Саскачеванський уряд робить приготування до перевезення худоби з околиць посухи коло Шанавон і Асинибоя до дистриктів з добрими травами.

Полуднева Манітоба, де від 1930 року не було врожаїв виглядає цього року ліпше ніж кожна інша частина провінції. Фармері виглядають тепер соняшних днів, щоб росли збіжжя — бояться тільки пільних коників. Сильні вітри між озерами не зробили шкоди, тільки ріка в Виннипегозіс виступила з берегів заливаючи низькі терени.

ВІДМОВИЛИ ПОМОЧІ ДИТИНІ

Шпиталь в албертійськім містечку Гардисті відмовився приняти до шпиталю 7-літню сирітку Доротею Смит у критичнім стані, бо має клопоти за давні рахунки з муніципалом Беттл Ривер. Дитину принято щойно на вперте домагання д-ра МекБрайда, який зараз перевів операцію і вратував життя дитини.

З того видно, що соціяльна опіка над убогими є часто пустим звуком.

ДВА РОКИ ЗА ЗНУЩАННЯ НАД ЗВІРЯТАМИ

Якийсь Артур Дейвид у Судбурях мав порахунки з другим чоловіком і щоб на ньому помститися, страшенно покалічив його три коні. Суддя покарав Дейвида двома роками тяжкої вязниці.

НЕ БУДЕ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ГРАДУ В АЛБЕРТІ

Асекураційний уряд від граду в Алберті повідомляє, що він буде змушений припинити свою діяльність, бо не може вести діла без грошей, а банки відмовили кредиту. Гарантії провінції банки не приняли.

АЛБЕРТА СТРИМАЄ РЕЛІФ ДЛЯ МАНДРІВНИХ БЕЗРОБІТНИХ

Провінціональний міністр Мейнард заповів, що після дати, яка буде внедовзі оповіщена, провінція відмовить реліфу для мандруючих безробітних. Краще нехай не рушаються зі своїх провінцій.

Помер Вен Еллен, едмонтонський адвокат і ліберальний посол до албертійської легіслятури.

ОБЄДНУЮТЬСЯ ПРОТИ УРЯДУ ЕЙБЕРГАРТА

В той час, коли суспільні кредитовці роблять останні спроби, щоб у Алберті запровадити суспільний кредит, партії ліберальна й консервативна під проводом консервативного лідера Догана накликують до обєднання всіх політичних груп, щоб змусити премієра Ейбергарта до уступлення та не допустити до власти партію суспільного кредиту у вразі нових виборів. У тій цілі опозиційні партії покликали до життя Народню Лігу (Піппл'с Ліг), яка однак не дала бажаного висліду.

Новий ліберальний провідник Е. Л. Ґрей видав публичний заклик до консерватів, взиваючи їх до спільної акції для повалення теперішнього уряду. Що більше, обі партії уложили програму, яка має привернути довіря населення підчас виборчої кампанії.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНСЬКОГО ПРИРОДОЗНАВЦЯ

В окремім додатку вінніпеґської "Фрі Пресс" із 5-го червня знаходимо довшу розвідку д-ра Френка Тона про науково дослідчу працю Т. К. Павличенка в Саскатунськім Університеті. Павличенко започаткував першу того роду наукову працю, іменно — досліджування бурянів. Він ділить буряни на два роди. Є буряни, що заглушують і нищать збіжжа на поверхні землі, а є й другі, які своїм корінням під землею відбирають збіжжю вогкість і так їх умерщвлюють. До цих останніх шкідливих бурянів належить також дикий овес. Досліди Павличенка важні з двох причин. —Перша — вони викажуть, як можна успішно винищувати буряни на тій землі, що її засівають зерном. Друга — на підставі його дослідів можна буде знати, які трави сіяти в тих частинах західньої Канади, де постійна посуха й вітри унеможливили управу збіжжя. Ті околиці, як відомо, хоче уряд залишити тільки на випас худоби.

Працею Павличенка цікавляться також й американські університети, бо зміна клімату в деяких стейтах спричинила в них, таке саме загрозливе положення, як у Полудневім Саскачевані й Алберті.

Разом в Павличенком працює в саскачеванськім університеті другий Українець.

32 ЗАТРОЄНИХ МЯСОМ

В Едмонтоні затроїлося 32 людей від спожиття студенцю (ґед-чіз). Усіх перевезено в небезпечнім стані до шпиталів. Влада шукає несовісного фабриканта затроєного мяса.

"Канада Кличе"

ЯК КАНАДА ЗДОБУВАЄ КАНАДІЙСЬКИЙ РИНОК

Недавно тому канадійський торговельний представник у Лондоні, в порозумінню з канадійськими продуцентами, започаткував небувалу кампанію за збутом канадійських продуктів в Анґлії. Та кампанія переводиться приблизно в такий спосіб: Анґлію поділено на райони, з головним містом в осередку кожного району. В означенім дні відбуваються сходини міських урядників та представників анґлійських торговельних фірм. Нараз — дзвонить телефон і через головні апарати чути голос промовця з Канади. Звичайно говорить міністр торговлі або якийсь продуцент і закликає Англійців купувати такі й такі канадійські продукти. Решту промов виголошують учасники того зібрання і прикінці всі годяться купувати та перепродувати якийсь канадійський продукт.

Вислід тої кампанії незвичайно вдатний. Звідомлення виказують, що по одній такій програмі в Ливерпул — продаж канадійських виробів у склепах у тім місті — подвоїлася. В Ґлесґо — за два дні склепи випродали всі канадійські яблука, що були в гуртівнях і закупили всі яблука, що були в дорозі до Анґлії. Продано два рази стільки канадійських помідорів (томейтос) і риби.

В часі тих торговельних кампаній, анґлійські склепи уладжують окремі вистави канадійських продуктів, а понад містами кружляють літаки з великими написами: "Купуйте канадійські вироби."

В цей спосіб Канада й Анґлія сподіються оживити й побільшити виміну своїх рільничих і фабричних виробів.

КОРОВА ЗАТУЖИЛА ЗА ДАВНОЮ СТАЙНЕЮ

Перед пятьма роками онтерійський фармер С. Давсон продав корову фармерові Смитові, пять миль від дому, і відставив її гостинцем на нове місце.

З того часу минуло пять літ. Перед тижнем корова прибігла на Давсонову фарму й коли він отворив стайню, вона просто пішла на своє давнє місце й до години уродила теля.

КОЛИ ХЛОПЦІ СТРІЛЯЮТЬ

Адольф Валюк і Валтер Ренюк, 13 і 15 літні хлопці, яких родичі мешкають на південний захід від Комарна, Ман., вийшли в неділю рано стріляти ворони. Рушниця в руках Валтера припадково вистрілила й завдала Адольфові смертельну рану.

Хлопця зараз забрали до шпиталю в Тюлоні, але він помер на протязі години. Місцевий коронер узнав, що смерть була спричинена випадково. Хлопця поховали на цвинтарі в Комарні.

ЗАСТРІЛИВ 326 ФУНТОВОГО ВОВКА

Одного з найбільших лісових вовків у Манітобі застрілив Валтер Вайдман, 22 миль на північний схід від Босежур. Вовк роздер його корову, відтак пса, а нарешті кинувся на фармера, що цільним стрілом положив вовка. Вовк мав довжини 7 стіп і три цалі.

МАТЕРИНСЬКА ПОСВЯТА У ПТАШКИ

Підчас пожару лісу в Бр. Колумбії лісова сторожа врятувала від смерти матір — лісову дику курку, яка сиділа на яйцях і навіть страшна пожежа не зігнала її з гнізда. Вогонь обсмалив оба її крила, але двоє курят і кілька яєць під нею були неушкоджені.

ЗВАБИВ ОЛЕНІВ МУЗИКОЮ

Виллям Адамсон, албертійський ренчар коло Колспур, відкрив, що лісова звірина любить музику.

Виграючи на скачменській гуслі одного вечора Едсон немало здивувався, коли під впливом музики вийшли з лісу шість оленів і підступили до нього на кілька кроків. Олені стояли непорушно, поки Едсон не скінчив грати.

ГУМОР

В салуні в ночі сидять два пяні гості.

— Скажи мені, котра година? — питається один.

— Ще не-ма оди-на-ця-тої...

— Відки знаєш?

— Бо... бо... в оди-на-ця-тій я мав би бути до-ма,..

— Не заграєте з нами в карти?

— На жаль не граю в карти.

— Так? А мені здавалося, що вмієте грати в карти?

— Мені також так здавалося, поки ще не програв усі гроші.

У малім містечку відбуваються вибори, два кандидати. В часі голосування один виборець питає другого: Що думаєш про тих двох кандидатів?

— Дякую Богові, що тільки один з них може стати послом.

ALBERTA TANNERY
6125-129 Ave., Noth Edmonton, Alta.
Приміщена на Стокярд дорозі при Форт Трейя.
Гарбарі ременю на упряж і лейси, сировець і ровбів. Найнижчі ціни. Український Управитель.
Пишіть по цінник.

На Господарські Теми

М. Стахурський, ветеринарний лікар.

Наука про ліки

ЛИЗАВКА

Лизавка буває в худоби рогатої і безрог по сухих роках, довготреваючих дощах, виливах, в місцях мочаристих, зокрема, якщо вона є примушена споживати виключно квасні трави та терпить ізза недостачі мінеральних складників.

Познаки. Злизування тинку, піску, вапна, кусків цегли, вовни, дерева, шкіри, сукна. Втрато молочности, пронос, висна ження.

Порада. Відповідне прокормлювання — добрим сіном, конюшиною, бобиком, еспарцетою, люцерною. Сіль до лизання, крейда, вапняна вода, кістяна або фосфорова мучка, палені спорошковані кости. На покріплення та справлення травлення — напар мятки перечної, корняка шуваринія, полину. При більшій кількости випадків порадитись ветеринарного лікаря.

ГАЛАПАСИ ЯК ПРИЧИНА ХОРІБ

Галапасами називаємо єства головно з роду комах та хробаків, які увійшовши в нутро тіла звіряти, або осівши тільки на його поверхні, поділяються його соками. Такий спосіб життя називаємо паразитизмом. Є він дуже ріжноманітний, а що плідність галапасів є надзвичайно велика, тому заповнюють вони нераз собою шлях травлення і є причиною тяжких хоріб. Можуть вони осідати в печінці, мозку, легенях і спонукувати хороби знарядів. Хороби ці викликають або самі галапаси, або й їх переходні види (гусенички, зарідь). Найважнішими галапасами шляху травлення являються:

ҐЕДЗ КІНСЬКИЙ (жолудковий, ґастрофілюс екві.)

Самичка його з питомим зойком нападає від червня до жовтня коні на пасовищах та складає на їх шкірі численні яєчка, або вже виколені гусенички, що нагризаючи шкіру, спонукують чухання зубами. За зубами передістаються вони з проковтуванням до шлунка. де прикріпившись до слизниці розростаються коштом висисаної крови. Якщо вони обсядуть масою шлунок, то спонукують нежити, нестравність та кольки. Часами, коли вони пробють стінку шлунка, лучається запалення очеревної. По 10 місяцях видістаються вони з калом на двір, падуть у землю і розвиваються знов у ґедзи.

Познаки. Кінь навіжений гусеницями (личинками) помітує деяку кількість їх із калом.

Порада. Примінити середники прочищуючі, зокрема кальомель або еметик. Передовсім одначе треба забезпечити від ґедза. В часі від червня до жовтня існує найбільша небезпека складання яєчок на шкірі, тому в тім часі належить щовечора оглядати шкіру коней і вигублювати яєчка щіткою й вистригувати їх. При цьому належить берегти чистоти рук, бо гусенички вгризаються в шкіру людини. Перед вигоном на пасовище втирати плинкий дьоготь з нетролеем, та пасти коні лиш ранками й вечорами, коли ґедзи не літають.

ВЧАСНЕ ПОБОРЮВАННЯ ГОРОДОВИХ КОМАХ

Треба завчасу взятися до винищування городових комах, заки вони вспіють спричинити більшу шкоду серед городовин. Вчасне підпринятя запобігаючих мір проти язви комах, заки вони мали час розмножитися, охоронить сотки городів від діймаючих страт або навіть повної руїни.

До найбільше розповсюднених і найвчасніше появляючих ся городових комах належить т. зв. підгризач або по англійськи "кат ворм". Цей підгризач укривається зараз під поверхнею землі і скоро лиш рослинка появиться на поверхні землі, він вилазить на верх землі пізно пополудні або вночі й піґризає верні гони рослин зараз при землі. У той спосіб нищить він цілу рослину.

Рослинки помідорів або капусти можна охоронити перед цим шкідником у той спосіб, що верхні гони обвивається подвійно зложеним ґазетним папером, в часі їх садження. Робити так, щоб паперова охоронка була півтори цаля над землею й півтори цаля в землі. Також затроєний ґрис є успішний у поборюванні цього підгризувача, коли ним посиплеться засаджені грядки саме перед заходом сонця.

Рослинні воші або афіди висисають поживу зі стебел або листя рослин, себто городовин та корчів. Для їхнього винищення вистарчить узяти чайну ложочку нікотинного сульфату (сірчану) і розпустити в ґальоні миляної води та скроплювати цею мішаниною завошивлені рослини. Також треба винищувати пільні коники, листкові скакунці, капустяні гусениці й багато інших городових галапасів, якщо бажаємо врятувати наші городовини перед знищенням.

КАПУСТЯНІ ГУСЕНИЦІ (МЕҐОТС)

Капустяні гусениці (меґотс) жирують на капусті, каляфіорах, брукві та редьківці. Дорослі, якими є двокрилі мухи, що несуть яєчка на бадиллі городових рослин саме тоді коли европейська сливка „покривається квітом. Ті комахи можна винищити коросивним сублiматом, який можна дістати в склепах, де продають насіння. Одну унцію цього сублімату розпускається у 10 ґальонах води. Він тратить багато зі своєї сили як зіткнеться з металем, тому не треба його розпускати або тримати в металевих начинях. До його держання надаються лиш глиняні або деревляні начиння.

Два або три дні по розсадженню капусти або каляфіорів, треба полляти приладженою в повищий спосіб речовиною стебла й насаду довкола рослинок, уживаючи половину горнятка на кожну рослинку. Одначе треба вважати, щоб докладно звогчити цим плином рослинку й окружаючу її довкола землю. Те саме треба повторити по 7 днях, а опісля третій раз знов по 7 днях. Перше полляття молодих рослинок повинно відбутися якнайвчасніше, бо від того залежить успіх у винищенню цеї шкідливої гусениці.

Щодо редьківці, то поливання вище згаданим розчином повинно наступити коло трьох днів потім як редьківця зійде, а другий раз повторити в 7 днів. Одначе не поливайте цим розчином редьківці тоді, як вона вже майже дозріла, бо це дуже небезпечна справа. Згаданий сублімат є вбивчою трутиною як для людей так і для звірят і тому треба бути дуже обережним при його вживанню.

ВІДЗВИЧАЮВАННЯ КУРОК ВІД КВОКАННЯ

Курки, що проявляють охоту розсиджуватись, треба вмістити в клітці з лат. Також підлога в клітці повинні бути зроблена з лат і мусить находитися трошки понад землею, щоб курки могли там добре усадовитись й почати знов сидіти. Протискаючеся крізь лати свіже повітря охолоджує кури. Спереду клітки уміщується коритко з поживою, в якім курям дається такий самий корм, як тим, що ходять вільно. Також не треба забувати й про те, щоб замкнені кури мали свіжу воду до пиття.

Перед коритком з кормом треба на зовнішній части клітки помістити кляпку, яку можна буде спускати, коли до коритка дається корму, щоб інші кури, які ходять собі вільно, ви зїдали корм призначений для замкнених у клітці курок.

По пять або шість днях курка, що проявляє охоту квочити, забуде про те й тоді можна буде випустити її на волю. По дальших 10 або 12 днях при тім способі поведення з нею, вона пічне наново нестися.

ВИДАТНІСТЬ МОЛОКА ЗАЛЕЖНА ВІД ЧАСУ ОТЕЛЕННЯ КОРОВ

Проби в доєнні переведені на ріжних господарських дослідних станицях подають отсі висліди:

Корови, що отілилися в місяцях листопаді та квітні виказують однакову видатність молока. Видатність молока в коров, що отілилися від травня до жовтня, була завжди найменша. При отіленню від листопада до грудня показувалося завжди значне збільшення у видатности молока, а при отіленню від грудня до січня далося завважати зменшення у видатности молока; на це останнє явище не далось покищо найти жадного пояснення. При отіленню коров у лютім зауважано була подібне збільшення у видатности молока як у коров, що отілилися у грудні. Корови, що отілилися в березні, виказують зменшення у видатности молока в порівнанню з коровами, що отілилися в лютім, а корови, що отілилися в квітні, дорівнюють щодо кількости даного молока коровам, що отілилися в січні. Як бачимо з наведеного, то найбільшу кількість молока дають корови, що отілились у грудні, лютім та березні.

ЯК ПІЗНАТИ КУПУЮЧИ КОНЯ, ЩО ВІН СЛІПИЙ?

Око в коня тоді є здорове, коли не слезить, є цілком сухе,зачервоніле, повіки не набряклі і без ніяких фалд на шкірі. Кожний кінь, що має здорові очі, коли його вивести зі стайні не повинен надто часто кліпати повіками. Рогівка ока повинна бути цілком прозрачна.

Признакою слабого зору, або сліпоти є чорні темні точки і плямки, що їх видно в нутрі ока.

Треба памятати, що коні хорують іноді на т. зв. місячну сліпоту, при якій зявляється без видимої причини запалення цілого ока, яке одначе по деякім часі цілком уступає та відтак само від себе повторяється менш-більш що 4 до 5 тижнів і вкінці доводить звичайно до цілковитої сліпоти.

Щоб розпізнати сліпоту, треба запровадити коня до темної стайні й держати запалену свічку коло його ока; В кожнім здоровім оці спостерігаємо відбиття трьох полуміней свічки, а саме: одну полумінь більшу на рогівці, за нею другу трохи меншу на сочці, а третю ще меншу полумінь, яка відбивається в відверненім виді, то значить, що верх полуміні є в долині, а його частина вгорі.

Коли кінь сліпий, то в такім випадку видимо в його оці тільки одно відбиття полуміні свічки, то є перше відбиття на рогівці. Оба дальші відбиття, які походять від обох поверхней сочки — будуть невидимі, тому, що в сліпім оці сочка стала мутна і стратила здібність відзеркалювати світло. Треба теж казати перевести коня вільним кроком на довшім воловоді й вести його просто на якусь перешкоду, наприклад на друк, який держуть двоє людей на висоті пів метра від землі. Якщо кінь не бачить, то спідкнеться на друк.

ДОМОВА ТРУТКА НА МУХИ

Тепер, коли вже наступило літо і мухи все більше плодяться й докучають, не від річи буде зробити собі домового виробу трутку на мухи.

Мішається разом одно горнятко води з одним горнятком молока і дається до тої рідини три чайні ложечки формаліни та три чайні ложечки цукру. Цю мішанину належить добре помішати, аж цукор розпуститься. Опісля наливається цю трутку до плоских тарільчиків і вкидається до кожного тарільчика кусних хліба, що добре намок. Мухи сідають на хліб, а споживаючи його, трояться.

ЯК ПЛЕКАТИ КУКУРУДЗУ

Коли кукурудза вповні виросте, належить пообтинати бічні пасемки зараз при землі. Тільки головне било видасть більші шульки й більшу їх кількість.

ГОДУЙТЕ СВІЙ ДРІБ
Мішаними Кормами
MASH
GILLESPIE
ДЛЯ СКОРОГО ЇХ РОСТУ
На продаж у всіх льокальних продавців і в сільських елеваторах Gillespie Grain Co.

ДІСТАНЕТЕ ВДОВОЛЯЮЧУ ЦІНУ КОЛИ
ЗАШЛЕТЕ СВОЮ СМЕТАНУ ДО
Edmonton City Dairy Ltd.
"СТАРА ГІДНА ДОВІРЯ ФІРМА"
Фабриканти молочних продуктів:
МАСЛА МАРКИ СИТІ ДЕЙРІ
МОРОЖЕНОГО МАРКИ ВЕЛВЕТ

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав 2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
Ukrainian News Publishers, Limited
at 10012 - 109 Street
Edmonton, Alberta, Canada.
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year ... 2.50

Вівторок, дня 22. червня, 1937.

Під одним прапором

МОЛОДІ ТА Її ПРОВІДНИКАМ ПІД РОЗВАГУ!

I.

Доки урядова статистика канадійської держави подаватиме в своїм виказі, що в Канаді є — Українці?

ДОТИ, доки старе українсько-канадійське покоління лишатиме по собі численне, здорове й свідоме **молоде покоління**, яке заставлятиме канадійське правительство зазначувати, що в Канаді живе тільки тисяч Українців...

Значить — очевидною правдою для всіх українських патріотів у Канаді — певною як 2 рази 2 є 4 — є ця свідомість, що **будуччина українського народу в Канаді залежить від молоді!**

А вслід за цим стає очевидною **конечність лишити по собі в Канаді таке молоде українське покоління**, яке буде продовжати в Канаді існування української нації й репрезентувати його своїм окремішним **українським "Я"**.

Щоб старому українському поколінню — родичам і провідникам — удалось забезпечити існування українського народу в Канаді через молодь,мусять безупинно працювати над цеї справою — **чотири інституції: родина, церква, школа й — ОРҐАНІЗАЦІЯ.**

Ці знамениті чотири кузні мусять учити й виховувати українську дітвору й молодь на **справжніх Українців, які** будуть ними з походження й переконання.

І говорити про це чи писати не буде ніколи ні забагато, ні задовго!

І поборювати получені з цим трудноші не сміє нікому бути затяжко.

А коли зробимо все можливе, все потрібне в цій справі — успіх буде певний!

Це стверджує досвід і здоровий розум.

"Скала сміється, а вода все ллється...

"Де капля спадала — там ЯМКА СТАЛА!"

Праця цих чотирьох "матерей" виплекає українському народові в Канаді зовсім певно тільки ідейної української молоді, що буде кому й по нашій памяті держати високо український прапор і зберігати прадідні українські скарби.

Чотири інституції мають працювати раз-у-раз над навчанням і вихованням української молоді, цеї народньої надії.

З них хочу сьогодні згадати перед молодю й її провідниками головно цю наймолодшу, а так дуже важну й необхідну в теперішнім часі, силу, якій на імя ОРҐАНІЗАЦІЯ.

І кажу: хто з нас, провідників, хоче забезпечити українській нації якнайдовший вік — **мусить звернути особливу увагу на молодь і своїм патріотичним заходом зґуртувати її в молодечій орґанізації!**

Де є сьогодні старші люди, які мають при собі молодь, а ця молодь не має досі своєї доброї, молодечої орґанізації, свого товариства — для науки й чесної розривки, там старші закопують свій талант і наражують себе, свою молодь і нас усіх на велику шкоду.

Батьки! Щоб так не сталося — **дайте своїм дітям добру молодечу орґанізацію!**

Та ніхто з нас старших не вдіє нічого, якщо сама молодь не забажає орґанізації, як не схоче працювати в товаристві, як не схоче послухати поклику й ради старших. Тому — для загального й свого власного добра — сама молодь нехай сповнить свій великий національний обовязок і **стане солідарно до праці в молодечій орґанізації!**

Щоб не було такої парохії ні такої околиці в Канаді, де була б українська молодь, а не було молодечої орґанізації!

II.

При цім бажаю сказати ще слово про одну дуже важну точку в творенні молодечих орґанізацій, а саме про **єдність.**

Якщо хочемо створити в Канаді свою силу, **мусимо мати єдність,** бо лиш у єдности сила.

Та не буде в нас от хоч би сильної молодечої орґанізації, якщо поодинокі місцево орґанізації будуть без злуки з молодечими клюбами інших околиць і місць. Бо поодинокі окремі ґрупки молоді не будуть ніколи творити сили, тому, що не будуть мати між собою ніякого порозуміння, не будуть мати ніякої орґанізаційної співпраці, яка дає орґанізації єдність, а в ній — силу.

І праці не зможуть виконати великої і духа не можуть мати однакового, бо не мають одної спільної ідеї, бо не мають одного спільного проводу, який давав би всій українській молоді спільний національний напрям.

Зовсім певно програє війну таке військо, яке не буде мати свого "Франка", який після одного пляну орудував би ріжними й численними частинами.

І тому сьогодні звертаюсь із дуже сердечним покликом до всеї нашої молоді в Канаді та її достойних батьків і провідників: Орґанізуйтеся під одним ПРАПОРОМ БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ!

Б.У.К. (Брацтво Українців Католиків) — це наша найліпша, релігійно-національна орґанізація в Канаді, яка вже має велику славу, вироблену своєю гарною, спасенною працею.

Видавництво, реферати, курси, школи, бурси, академії, віча й конгреси — все те сталось в останнім часі завдяки нашій знаменитій орґанізації Б.У.К.!

І це були лиш перші, пробні кроки молодої орґанізації. Перші іспити...

А яка велика українська сила появиться в Канаді, якщо сітка цього нашого гарного **Брацтва Українців Католиків Канади вкриє** й повяже в одну домініяльну цілість усі наші парохії й кольонії цілої Канади?...

Вже на саму думку про таку зорґанізовану українську силу робиться веселіше на душі, а яке одушевлення запанує між нами тоді, коли зростемо в силу, коли побачимо свою славу, коли **відчуємо по всіх просторах вільної Канади ЩАСТЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ!?**

Нехай же ж думка стане дійсністю!

Тепер саме найкращий час — **в ювилейнім році католицької України в Канаді!**

Від моря до моря — одна велика молодеча орґанізація Б.У.К.!

Де нема ще молодечого відділу Б.У.К.-а — орґанізуйте його сейчас!

Де є інакше товариство молоді — пишіть до Вінніпеґу (115 МкҐреґор Стріт) по статут Б.У.К.-а, скликайте збори молоді й **приймайте імя Брацтва Українців Католиків Канади,** спільне імя нашого славного Б.У.К.-а, щоб над українсько-католицькою молодю повівав один лиш стяг!

Щоб уся українська молодь у Кнааді стояла в рядах лиш ПІД ОДНИМ ПРАПОРОМ Б.У.К.-а!

о. А. Трух ЧСВВ.

ДАЙТЕ ДІТЯМ УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ

(Думки під кінець шкільного року).

Для дітей, кінець шкільного року — це велика подія. Для них — це закінчення 10-місячної праці. Це їх жнива! І так як кожний з нас, закінчуючи з нетерпеливістю якесь діло, очікує його кінця, так тим більше нетерпеливо очікує послідного дня шкільного року дитина.

Був і ще є в Старім Краю звичай, що при кінці шкільного року, родичі дають дітям дарунки за їх пильність та успіхи в науці. Ті дарунки — це звичайно цікаві й повчаючі книжечки. Така книжка часто бувала першою книжкою поза шкільними підручниками, що попала в руки дитини. Часто бувало так, що книжечка, яку дали дитині при кінці шкільного року, осталась для неї одним з найцінніших дарунків у шкільнім життю. Не рідко можна подибати вже дорослу людину, яка залюбки показує знакомим якусь книжку, що родичі чи опікуни дали їй у дарунку при кінці шкільного року кільканадцять або й кількадесять літ тому.

Для української шкільної молоді в Канаді — книжка, як дарунок на закінчення шкільного року, має подвійне значіння. Даючи дитині книжку, українські батьки виявляють тим своє задоволення, втіху, та нагороджують дітей за їх пильність у науці, що звичайно буває заохотою для дітей у їх науці на будуче.

Крім того батьківського обовязку родичі сповняють також і великий національно-культурний обовязок супроти своїх дітей і своєї нації. Бо дитина, звичайно, дуже цінить дарунок від родичів. Коли ж дарунок — гарна й добра книжка призначена для молоді, тоді та дитина з пошаною розгортає її, читає, захоплюється тим, що в книжечці написано. Вона тимсамим не тільки вчиться української літературної мови, але в ній зроджується замилування до дальшого читання українських книжок. Отже, як бачимо, то українська книжечка як дарунок для дитини може бути тим зерном, що зродить у молоденькій душі українські національні плоди.

Даючи дітям українські книжечки на закінчення шкільного року, ми одночасно причинюємось до збагачення українського книжкового руху. Бо чей же відомо, що тисячі діточої літератури лежать неторкнені на полицях українських книгарень у Канаді. А писали їх наші визначні поети й педаґоґи виключно для української молоді. Такі заслужені видавництва як "Світ Дитини", "Просвіти", Дзвіночок" видали великі гроші на діточу літературу. Наші канадійські книгарні також видали гроші, щоб їх сюди спровадити. На що? Та ж на те, щоб їх хтось читав. А хто має їх читати, як не наші українські діти? Діти з охотою читатимуть їх, тільки треба, щоб батьки купили ті книжки для своїх дітей.

Чей же знаємо, що книжка є дуже важним засобом пропаґанди й ширення національної свідомости. Пригадаймо собі хоч би те величезне національне значіння такого безсмертного твору як "Кобзар" Шевченка. Скільки поколінь освідомив той "Кобзар", в якому кликав Тарас: "Свого научайтесь!"

Започаткуймо те навчання при кінці цього року. **Даймо дітям нашим УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ.**

І-ий Український Католицький Фармерський Конґрес

(Продовження зі сторони 1-ої).

Від провінціонального міністерства рільництва привитав учасників Конґресу К. С. Продан, який також звернув увагу на поступ, який зробили фармері Вайти й околиці за минулих 15 років — головно тому, що співпрацювали з представником міністерства рільництва. Молочарство було в жалюгіднім стані 15 років тому; сьогодні — це головна підпора життя тутешних фармерів. Якість також стоїть на належній висоті. Ця околиця стоїть на одному з перших місць у Канаді щодо членства й якости праці молоді в ріжних фармерських молодечих клюбах, які ведуть дуже хосенну роботу.

Зчерги складали привіти від своїх парохій або місцевостей слідуючу: Григорій Подольський, Вайта; Іван Пробіжанський, Стюартбурн; Павло Королюк, Роза; Йосиф Монастирський, Згода; Прокіп Ганущак, Толстой; Андрій Набожняк, Каліенто; Никола Боднарчук, Арбакка; Володимир Білич, Сенділендс та Іван Мачула — від молоді Вайта й околиць. Привіти звертали на себе увагу тим, що були річеві, короткі, повні змісту й здорових думок.

Д. Микитюк зложив привіт і побажання від українських католицьких робітничих орґанізацій у Вінніпеґу; Іван Жаровський від Головної Управи Українського Запомогового Брацтва св. Николая в Канаді, а Михайло Бреліс від Норт Вінніпеґ Кооперативи, Комюніті Фуд Сторс та Вінніпеґ Голсейл (всі три українські підприємства).

Боротьба кляс веде до нужди та неспокою.

Головний реферат по майстерськи виголосив о. Др. Кушнір, який загально начеркнув програму орґанізації українських фармерів, навів основні погляди Б.У.К.-а про людську суспільність, її господарку й орґанізацію та про ролю фармерства в суспільнім орґанізмі. Він вказав на причини, які заставляють фармерів зірвати з капіталізмом, соціялізмом та комунізмом, та шукати виходу там, де його можна найти: в орґанізації на підставі науки Христа й співпраці кляс. Промовець також звертав увагу на користи, які можуть мати українські фармері, коли збудують свою сильну орґанізацію, яка буде співпрацювати з орґанізаціями українських робітників та бизнесменів — консументами — у Вінніпеґу. Не одного посередника можна б позбутися на користь Українців взагалі.

"Подбаймо про свою торговлю, а побачимо Україну без хлопа і пана!"

Адвокат Д. Якимішак говорив про потребу розвинення й закріплення української торговлі. "Колись — казав п. Якимішак — наші предки панували й Україна була без хлопа і пана. Наше лихоліття датується від тоді, коли на наші землі ступили ногою непрошені гості, які не орють ані не сіють, а жиють коштом нашої праці; тоді ми втратили нашу торговлю — а наш нарід утратив свою могутню державу. Ті непрошені гості підточили нашу торговлю, а ми лишилися бідні, пішли з торбами.'"

"Як хочемо знов бачити Україну без хлопа і пана" — продовжав шан. бесідник — "то мусимо допильнувати, щоб наші гроші оберталися між нами, аби наш нарід сотворив собі торговлю.. Треба звернути свій ум у напрямі торговлі."

Хлопові все вітер в очі — завважив хтось. Навіть з будучої України хотіли би виперти насам перед хлопа, а потім пана!

При кінці своєї промови п. Якимішак ґратулював місцевим Українцям за те, що вигнали з Вайти "вибранців".

Про теперішній стан та про значіння української преси говорив Д. Микитюк.

(Докінчення буде.)

Прогулька Українських Католицьких Пластунів до Злучених Держав

Перший курінь українського католицького пласту в Канаді повстав при нашій українській католицькій церкві св. Володимира й Ольги у Вінніпеґу. Старання в тому напрямі поробив наш парох о. др. Василь Кушнір. Перша орґанізаційна клітина пласту була готова дня 2-го травня 1935 року. Число пластунів виносило 25 членів, нині курінь цей числить поверх 40 членів. Завданням нашого пласту є виховання наших хлопців на добрих, чесних та ідейних людей по лінії канадійської державности й католицької релігії.

В місяці травні 1936 року, наш пластовий курінь їздив до Ґренд Форкс, Норт Дакота, де відвідав місцевих тамошніх пластунів. Ця прогулька до Ґренд Форкс заохотила нас до цього, що ми вже іззарання зачали плянувати другу прогульку до Злучених Держав, але десь дальше. З часом назначені форми й ми рішили відбути цього року прогульку до Ст. Павл і Миниаполіс в Минесоті. А відома річ, що коли пластуни щось задумають то і виконають.

В пятницю, 21. травня ц. р. о 5 годині рано ми виїхали з Вінніпеґу на двох грузовиках (троках) у напрямі до границі Злучених Держав. По годині їзди ми прибули на границю до міста Емерсон. Тут канадійсько-американська погранична сторожа переглянула список всіх пластунів і дала позволення переїхати границю. Так ми вступили на землю Вашинґтона. Наша радість була велика. Многі з нас були перший раз на американській землі. Деякі доперва тепер зрозуміли, що границя між Канадою а Америкою то не грубий мур, але звичайна лінія. По дорозі ми задержувалися в деяких містах, як Ґренд Форкс, Крукстон, Ґренд Репидс, Литтл Фалс і Миннеаполіс. До Ст. Павл ми приїхали на 11-ту годину вечера з тим, що ми перебули 480 миль дороги.

В Ст. Павл гостили нас американські пластуни з 30-го куріня. Появилися про нас також вістки в тамошній місцевій пресі. Пополудні слідуючого дня їздили ми трамваями по місті, при чім мали ми звідати найважніші дільниці того величавого городу. Звиділи ми також цілу леґіслятуру Минесоти. Ввечері були ми гостями на зїзді американських пластунів у Ст. Павл. До середини просторої галі ми вмашерували при звуках маршу пластової банди. Присутність наших пластунів викликала між тамошньою публикою великий ентузіязм, чого доказом були щирі згадки у місцевій пресі.

В неділю пішли ми на Службу Божу до церкви св. Андрея. Обід уладив нам Американський Пластовий Комітет. При обіді виголошено з одного і другої сторони привітні бесіди. Відтак наш курінь грав з Американцями ставку (бейз бал), де Американці вийшли побідниками, мабуть тому, що мали більше свіжих сил. Ввечері при ватрі дали ми маленький концерт, на якому Американці були гостями в нас.

Хоч як нам було там мило, однак треба було думати про відїзд до дому. Ми розійшлися, але з тою думкою, що на другий рік будемо гостити у нашій Канаді американських пластунів. Та тим ми не вдоволяємося. У нас вже нині зродилася думка на слідуючий рік поїхати ще дальше — аж до Шикаґа, а відтак ще дальше — може в Европу, на Україну... так, бо для пластуна нема ані трудноців, ані невигод... Українські хлопці, ставайте проте в наш український католицький пласт!

Михайло Воробій,
пластун.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ І СВЯТІ МІСІЇ

ЧЕРВЕНЬ

27. Неділя — Антонівка

ЛИПЕНЬ

4. Неділя — Бобулинці
7. Різдво св. Ів. Хрест. — Куликів.
11. Неділя — Канора, храм, **Перший Хліборобський Конґрес Українців Католиків.**
12. Св. Ап. Петра й Павла — Рама храм і Орґанізаційний Зізд Українських Фармерів околиці.
18. Неділя — Ковалівка.
25. Неділя — Канора, Служба Божа полева і величавий пікнік у Девил'с Лейк.

о. І. А. Головка, **Бох 57.**
Britski's Block **Canora, Sask.**
Телефон 81.

ВІДПУСТ

у церкві Пресв. Серця Христового в **Айтуні, Саск.,** у днях 9, 10 і 11 липня ц. р. кожного дня.. О 10 годині рано торжественна Служба Божа і проповідь. Пополудні о год. 3-ій Вечірня, проповідь і Суплікація.

"Прийдіть до мене всі потомлені й обтяжені, а я вас успокою" (Мат. 11, 28).

СВЯТА МІСІЯ

відбудеться в українській греко-католицькій церкві св. Николая в **Белфордвил, Саск.** (на Станіславцях) від 12 до 18 липня (включно). Науки голоситиме Впр. о. Володимир Краєвський ЧНІ.

ПЕРШИЙ

Хліборобський Конґрес Українців Католиків

СХІДНЬОГО САСКАЧЕВАНУ В КАНОРІ, САСК.
У НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО ЛИПНЯ 1937.

ПРОГРАМА

8.30 година рано — Читана Служба Божа.
9.00 година рано — Всеночне й Утреня
11.00 година рано — Соборна Служба Божа (рівно ж запрошені Їх Ексцеленція Преосвященний Епископ).
12.30 година пополудні — Торжественний похід і свячення води.
1.00 година пополудні — Спільний обід в Українськім Католицькім Домі Просвіти.
2.00 година пополудні — Отворення Конґресу — П. Шабець, голова місцевого відділу Б.У.К.

2. Леґітимації і привіти.
3. Огляд діяльности Б.У.К. — Я. Д. Стратійчук, голова Б.У.К. на Канаду.
4. Завдання Конґресу і Б.У.К. — Всч. о. І. А. Головка.
5. Успішне господарство — п. Ст. Грицак, представник рільничого департаменту в Ріджайні.
6. Поладнання фармерських довгів на основі Провінціонального Акту — п. В. Балента, відомий адвокат з Канори.
7. Українська католицька жінка в суспільности — панна Марія Марадин, учителька.
8. Національне виховання в світлі католицької віри — представник Бурси ім. о. М. Шашкевича в Саскатуні.
9. Каса самопомочі — Преп. о. І. Бала ЧНІ.
10. Промови гостей із провінції.
11. Дискусії, резолюції, замкнення Конґресу.

6. година ввечері — Спільна вечеря.
7. година ввечері — Наради представників усіх орґанізацій.
8. година ввечері — Торжественна вечірня.
9.30 год. ввечері — Концерт — Представлення "Степовий Гість".

Українці Католики — вперед! — За кращі умовини життя! Для Бога! — За Україну!

НИКОЛАЙ ДУМА, секр. Б.У.К., Канора, Саск.

ЦЕРКВА І РЕЛІҐІЯ

Церковний Календар

ЧЕРВЕНЬ

21 П Пресв. Тройці
22 В Кирила св.
23 С Тимотея свщм.
24 Ч † Вартоломея і Варн.
25 П Онуфрія В. прп.
26 С Акилини м., Трифилія

27 Н Всіх Святих, Єлисея
28 П Амоса прор Єроніма
29 В Тихона еп.
30 С Мануїла і ін. мч.

НЕДІЛЯ 1-ША ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА

Євангелія св. Матея, зач. 38.

Сказав Господь до своїх учеників: Кожного, хто визнасть мене перед людьми, визнаю його і я перед моїм Отцем, що на небесах. Хто любить батька або матір більш, як мене, не є мене достойний; а хто любить сина або доньку більш як мене, не є мене достойний. Тоді Петро у відповідь сказав йому: Це ми покинули все й пішли за тобою; що отже нам буде? А Ісус сказав їм: Істинно кажу вам, ви, котрі пішли за мною, в відродженню світа, коли сяде Син Чоловічий на престолі своєї слави, сядете й ви на дванацяти престолах судити дванацять поколінь Ізраїлевих. І кожний, хто покине братів або сестри, або батька, або матір, або жінку, або діти, або поля, або дім задля мого імени, в сотеро прийме і життя вічне наслідить. І многі перші будуть послідними, а послідні першими.

Девятьсотна Річниця

В місяці маю цього року минуло якраз 900 літ від тої хвилі, коли наш князь Ярослав Мудрий побідив Печенігів та, сповняючи обітницю, віддав Україну в опіку Матері Божої.

Князь Ярослав проголосив тоді торжественно Матір Божу царицею України.

А сталося це ближче так:

Від сходу українські землі здавен-давна мали отверті ворота, куди вкочувалися нові орди з азійського суходолу, колиски народів. Коли там бракло місця й достатньої поживи, тоді кочуючі племена валилися наче лявіна на захід, на степи України. Манили їх ті прекрасні, достатні на все землі й тому Україну били ці праники Божі століттями. Це й стало одною з причин, чому вдавнині наші предки не встигли закріпити державности й чому ми нині маемо стільки несталости характеру в себе самих. Всі орди, що перевалювались через наші землі, оставляли по собі памятку. Ці залишки крови видніють досі й відділовують на наше життя, навіть релігійне.

З Печенігами Україна воювала довго. Коли це появилася нова орда — Половці. Пішли зі сходу, навалою, страшні, незнані, нові, чисельні. Печеніги, що осіли на схід від України і з бігом часу витворили власні державні осілі верстви, не видержали напору орди. Подалися на захід. А втікаючи, ще востаннє оперлися об мури Киева, бажаючи його здобути і так по дорозі поживитися київським добром. Проти них вийшов князь Ярослав Мудрий, а було це 1037 року. Тоді також зробив князь обіт, що коли Матір Божа охоронить Україну перед знищенням та Київ, він проголосить її Царицею України.

Печенігів князь розбив, Київ вратував і в честь Матери Божої поставив церкву Благовіщення, на Золотих Воротах. Також торжественно проголосив Матір Божу Царицею України.

Це наша велика річниця!

В девятьсот літ від тої хвилі молімо Матір, нашу небесну Царицю й Заступницю, щоб вернула знову царювати до свого Києва, на Золоті Ворота слави предків. Там, де нині царює червоний насильник, дух зла, знищення і нова орда — цим разом большевицька вдерлася до Киева та нищить не лиш тіло, але й душу нашого народу. Перед новим цим заливом і знищенням тільки остоя правдива й успішна буде в помочі Небесної Матері, Цариці України. Це її земля, її край. Молімо, щоб у цих важких днях зглянулася ласкаво на недолю вірних діток своїх і висвободила їх зі страшної неволі душі й тіла.

А Матір Божа певно поможе, як нераз помагала в ряді століть.

Й освободить Київ, своє вірне місто від червоної орди нових кремлівських ханів.

Україна знову стане вільна!

ЧЕРВЕНЬ

27. Неділя Всіх Святих — Боднарі, церковний пікнік.

ЛИПЕНЬ

4. Нед. 2 Пресв. Евхар. — Алвена.
7. Різдво св. Ів. Хр. — Приймове (храм).
11. Неділя 3 по С.С.Д. — Сокаль
12. Св. Петра й Павла — Борщів, Боднарі.
18. Неділя 4 по С.С.Д. — Лашівці
25. Неділя 5 по С.С.Д. — Ст. Джулієн

Українська Католицька Місія, Алвена, Саск.

У справі Ювилейного Альманаху

УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ В КАНАДІ

"З нагоди 25-ліття Української Католицької Дієцезії в Канаді вийде окремий Альманах, що буде безпосереднім і жерельним причинком до історії не лиш Української Католицької Дієцезії в Канаді, але також усього українського життя. Та справа дуже важна й цікава повинна бути всім свідомим Українцям, що дорожать своєю культурою. Тому просимо уважно прочитати поданий нижче Запитник — подумати, доповнити відомости певними на всякий случай даними і виповнивши, надіслати на адресу Впр. о. д-ра В. Кушніра (115 McGregor St., Winnipeg). Числимо тільки на відомости з першої руки, або коли передані від інших, то безоглядно провірені, як правдиві. Кожний дописувач за власним підписом ручить правдивість поданого. Головно просимо читко й виразно подати Імена, назви і дати. Також треба надсилати відносні до статей документи, оголошені у свій час друком і знимки даних річей, осіб, місць і будинків. Альманах появиться зимою 1937-38 і тому треба вже тепер збирати матеріяли, писати статті і брати знимки, або надсилати старі. Точну дату появи, вид і ціну Альманаха подамо згодом. Буде це книга найменше 250сторін друком, з многими знимками, на найкращім можливо папері.

Всі запити, дописи і дані просимо слати прямо до о. д-ра В. Кушніра, 115 МкҐреґор Ст., Вінніпеґ, Ман.

ЗАПИТНИК ДЛЯ АЛЬМАНАХА

1. Назва місцевости, муніципал, залізнича стація, почта, число населення, якість населення (якої національности і віри).
2. Положення місцевости, як далеко від Вінніпеґу, величина.
3. Від кого чи чого походить дана назва місця? Хто її надав і коли?
4. Хто перший прибув і звідки? Чи зі Старого Краю чи може з іншої місцевости Канади?
5. Який був маєтковий стан перших поселенців, чому виїхали з краю?
6. В якому стані застали ці околиці?
7. Чи мешкав хто перед ними і хто саме?
8. Як виглядала околиця, коли там прийшли?
9. Чи були які дороги, залізниця?
10. Де купували середники до життя? В якому містечку чи крамниці, в Англійця, чи нашого?
11. Яке було їх життя в початках? Де ходили на роботу? Скільки заробляли денно? Чи були тоді задоволені?
12. Де повставали перші наші оселі й фарми?
13. Коли і як повстав цвинтар, церква? Хто організував, хто причинився до будови а хто шкодив? Чи церква посвячена й коли? Хто посвятив? Як називалися священики, що обслугували дану церкву, як довго і з яким успіхом? Як часто були і є Богослуження? Чи була св. Місія? Хто давав цю Місію? Чи були Епископські відвідини і коли? Скільки членів церква тепер має? Хто відлав, коли, чому і де він належить тепер? Яка назва Вашої церкви?
14. Коли повстала школа? Скільки шкіл є на терені парохії і хто в них учителює? Чи Українець католик? Які шкільні урядники? Коли не Українці католики, то чому?
15. Кілько дітей припадає пересічно на одну школу і який відсоток є наших українських католицьких дітей?
16. Чим занимається молодь позашкільного віку? Чи є які орґанізації молоді й від коли? Хто їх оснував, як вони працюють — з церквою чи ні?
17. Який є нині маєтковий стан наших поселенців?
18. Яке є життя релігійне?
19. Чи є релігійні секти і які — їх число, назва, духовник, праця?
20. Що викликало сектантизм і хто його перший приніс?
21. Як живуть люди між собою, чи є сварки? З якої причини? Як їх усунути?
22. Чи є які католицькі українські орґанізації поза церквою — Нар. Дім, БУК?
23. Яке в них життя, хто проводить?
24. Чи є які ворожі орґанізації — кудриківські, большевицькі?
25. Як іде в них життя? Хто проводить?
26. Які часописи читають наші люди, котрі люблять найбільше і чому? Скільки передплачують католицьких і яких саме?
27. Точний рік, коли наші люди вперве прибули в дану місцевість.
28. Хто подає ці відомости, імя і назвиско та адреса.

Ювилейний Комітет.

СВЯТА МІСІЯ!

Бруно й околиця!

відбудеться в українській греко-католицькій церкві Сош. Св. Духа в Бруно, Саск., від 13 до 20 червня. Просимо всіх, що хотять користати зі Святої Місії, прийти.

Місійні науки буде голосити Впр. **о. Краєвський.**

Ростерн і околиця!

В українській греко-католицькій церкві Сош. Св. Духа в Ростерн відбудеться Свята Місія від 21 до 27 червня. Просимо всіх, що хотять користати зі Святої Місії, прийти. Науку буде голосити Впр. **о. Краєвський.**

ЧЕРВЕНЬ

27. Неділя Всіх Святих — Скайлейк.

ЛИПЕНЬ

4. Неділя, Пресв. Евхаристії — Ярослав (храм).
7. Різдво св. Ів. Хрестит. — Силвер (храм).
11. Неділя, Пресв. Серця Ісусового — Фрейзервуд—Росолович (храм).
12. Петра і Павла — Фрейзервуд місто (храм). Арнес (храм).
18. Неділя, Полож. Ризи Пр. Б. — Тюлон (храм).
25. Неділя — Мелеб (пікнік).

о. Н. Сірий, Комарно, Ман.

ЧЕРВЕНЬ

21-27 — Св. Місія в Ростерн.
27. Неділя — Саскатун.
О 3 годині пополудні — спільні відвідини могил на цвинтарі.
О год. 7.30 — Божого Тіла.
1. Божого Тіла — Ростерн (Пр. Б.)

ЛИПЕНЬ

4. Неділя — Ґернсей.
7. Різдво св. Івана Хрест.—Бруно.
11. Неділя — Пікнік. Саскатун.
12. Петра і Павла — Волверін.
18. Неділя — Пікнік. Ростерн (Пр. Богор.)
25. Неділя — Саскатун.

REV. M. TR. PELECH
302 - 24 St. West, Saskatoon Sask.
Телефон 5833.

ЧЕРВЕНЬ

27. Нед. 7 по Пасці — Ріджайна

о. Ів. Тилявський, Ріджайна, Саск.

ЧЕРВЕНЬ

27. Неділя — Величка.

ЛИПЕНЬ

1. Четвер, Пресв. Евхаристії — Алтікейн.
4. Неділя, Пр. Евхар. — Гаффорд (храм)
7. св. Ів. Хрестителя — Самбург (храм).
11. Неділя — Кридор
12. св. Ап. Петра і Павла — Климчуки (храм)

Українська Греко-Католицька Місія в Гаффорді, Саск.

ЛИПЕНЬ

4. Неділя 2 по С. — Віденъ.
7. Різдво св. Івана Хрестителя — Медовленд.
11. Неділя 3 по С. — Фишин Ривер.
12. Петра і Павла — Тутзейд (храм і пікнік).
18. Неділя 4 по С. — Венлав
25. Неділя 5 по С. — Ґрендвю місто.

о. Мирон Кривуцький, Сифтон, Ман.

Порядки Богослужень

ЧЕРВЕНЬ

27. Неділя Всіх Святих — Коперник, Калґарі

BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

ЛИПЕНЬ

4. Неділя — Селкирк, Ман.
7. Різдво св. Івана Хрестителя — Поплар Парк, Ман.
11 і 12. — **Зізд Братства Українців Католиків — Парки.**
18. Неділя — Ст. Норберт, Ман.
25. Неділя — Іст Селкирк, Ман.

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.
Телефон 55725

СВЯТА МІСІЯ

Енґусвил і околиця!

В Українській греко-катол. церкві Сошествія Святого Духа в Енґусвил відбудеться в днях 11 до 18 липня **СВЯТА МІСІЯ.** Це перша Св. Місія в тій околиці. Проситься всіх вірних тої округи приходити громадно на науки духовні і скористати з обильної ласки Божої. Місія пічнеться в неділю 11 липня з ранку недільною відправою.

о. П. Сулятицький.

СВЯТА МІСІЯ!

ДАНА І ОКОЛИЦІ —

Св. Місія відбудеться в українській греко-католицькій церкві св. Івана Хрестителя від 13 до 20 червня.

ТВЕЙ І ОКОЛИЦІ —

В українській греко-католицькій церкві Препод. Матери Параскеви відбудеться св. Місія від 21 до 27 червня.

Просимо всіх віруючих скористати з милосердя Божого.

о. Павло Решетило.

ЧЕРВЕНЬ

21. Пресв. Тройці — Норквей (храм)
20. Сош св. Духа — Чехів (храм)
27. Неділя — Ст. Филипс

о. Петро Криворучка, Арран, Саск.

ЧЕРВЕНЬ

27 і 28 Неділя — Окбурн, зїзд Б.У.К.

ЛИПЕНЬ

4. Неділя, Пресв. Евхаристії — Окбурн (храм).
7. Різдво св. Івана Хрестителя — Січ.
11. Неділя — Ольга
12. св. Апп. Петра й Павла — Росбурн (храм).
18. **Неділя — Енґусвил — 11-18 Свята Місія.**
25. Неділя — Рутенія.

СЕРПЕНЬ

1. Неділя — Окбурн
8. Неділя — Ольга
15. Неділя — Росбурн
19. Преображення Госп. — Могили.
22. Неділя — Енґусвил
28. Успеніе Пресв. Богородиці — Січ (храм).
29. Неділя — Рутенія.

о. П. Сулятицький, Ольга, Ман.

Не вміють мовчати і слухати і обзиватися лиш до річи, коли треба.

ЧЕРВЕНЬ

27. Всіх Святих — Чипмен, Моркемб (храм), Веґревил (празник)

ЛИПЕНЬ

4. Неділя Пресв. Евхаристії — Краків (пікнік), Пено, Москалики, Енґел Лейк, Флет Лейк, Скаро, Борщів (празник), Куквил, Нортерн Веллей
7. Різдво св. Івана Хрестителя —
9. Пятниця Христового Серця — Відпуст у Мондері.
11. Неділя Серця Христового — Мирнам (І. св. Причастя), Плейн Лейк
12. Св. Апостола Петра й Павла — ВІДПУСТ І ХРАМ У МОНДЕРІ. Лервент (місто)
13 - 25 — Іннісфрі, М. Бож. — катехизація Дітей.
18. Неділя 4-та по Св. Дусі — Чипмен (пікнік), Веґревил, Стрімстави, Ренфурлі, Лішор (І св. Причастя)
21 - 25 — Іннісфрі Р.М.Б. (місія)
21 - 25 — Лервент Возн. (місія).
25. Неділя 5-та по Св. Дусі — Гіліярд, Делф, Восток — Івасюки, Київ

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alta.

(ОО. Василіяни, Редвей)

27. Неділя — Редвотер (пікнік) і Смокі Лейк, св. Онуфрія (празник і пікнік).

BASILIAN FATHERS
Box 30 Radway, Alta.

ЧЕРВЕНЬ

27. Неділя — Сенді Лейк.

Місія в Шол Лейк від 13 до 20 червня і відновлення місія в Сенді Лейк від 21 до 27 червня. Буде проповідувати Впреп. о. Г. Шишкович, Ч.Н.І.

Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк.
Тел. 89—14.

ЧЕРВЕНЬ

21-27 — Твей — Св. Місія.

о. Павло Решетило. Кадворт. Саск.

ЧЕРВЕНЬ

27. Неділя — Валлей Ривер (місто)

о. А. Роборецький,
Бокс 64. Давфин, Ман.
Телефон 349.

Річи до Церков

Образи процесійні по $35.00 і вище. Кивоти, павуки, фелони, фани, свічки, ладан, вугілля і т. п.

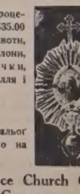

Новий каталог висилаемо на бажання.

Providence Church Goods Company
710 Main St., Winnipeg, Man.

Для Світла

В. КРЕАЦІОНІСТИЧНІ ДОКАЗИ

ЩО Є КРЕАЦІОНІЗМ?

Креаціонізм виводить свою назву від латинського слова "креаціо" й означає по нашому **"сотворення".**

Всі віруючі люди визнають креаціонізм. Вони вчать, що першу людину сотворив Бог. **Свою науку черпають вони з висновків живого розуму та ясних слів св. Письма, де стоїть виразно написано: "І сотворив Бог чоловіка на свій образ,** на Божий образ сотворив його, мужчину й жінку сотворив їх" (І. Мойс. 2, 27).

Ця так ясна й одночасно знесла правда, що Бог сотворив першу людину, **дуже не подобалася безвіркам.** За всяку ціну старалися вони вияснити початок людини без Бога. І тому вони огірчені на здорову філвософію, та Боже обявлення, кинулися прослідкувати найновіші, досвідні науки, щоб у них знайти оружжя проти релігії.

Однак дуже завелися наші недовірки у найновіших, досвідних науках. Бо на превелике своє здивування переконалися, що **найновіші науки про людину не тільки що не захитали прастарої правди** про початок першої людини від Бога, **але поставили цю правду у ще кращому й новішому світлі.**

Ось послухаймо, що говорять про людину найновіші досвідні науки.

1. БІОЛОГІЧНИЙ ДОКАЗ

Що каже про людину біологія?

Відповідь. Біологія є це наука про життя.

Що до людини, то біологія старається відповісти на слідуюче питання: Чи можлива є така річ, щоб перша людина повстала самородно, або розвинулася шляхом еволюції з малпи?

На біологію звернули матеріялісти з еволюціоністами особлившу увагу. Вони старалися всіма силами якось витворити найперше самородне життя. І шукали його всюди: Одні в болоті, другі у гнилі, треті в морських глибинах, четверті у спадаючій із неба звізді. Були й такі, що закладали в Африці малпячі колонії, а на їх удержання видавали наукові інституції грубі мілїони. Ось і недавно згадує Е. Діллінґ про одного біолога, що жертвував 100 доларів зі своєї професорської пенсії, щоб лиш якось добути з людини й малпи потомство.

Що сказала на це все наука біології?

1. Не маємо досі ні одного факту, щоб людина прийшла на цей світ без своїх родичів. Як далеко сягає людська память, то завжди людина походила від людини. І тому **нинішня біологія станула щодо життя на цих трьох основах:**

а) Кожне живе зі живого
б) Кожна жива клітина зі живої
в) Кожне живе ядро зі живого.

2. Не знаємо ні одного приміру, щоб малпа перекинулася в людину. Наука біології не записала ще такого факту, щоб малпа була одного дня малпою, а на другий день стала людиною. **Щодо еволюції, то нинішня біологія станула на цім:**

а) еволюція має свої межі. Це правда, що людина може розвинути штучно з одної рожі більше відмін рож, з одної пари голубів більше відмін голубів. Таку еволюцію признають усі вчені, навіть віруючі, напр. Васман, бо вона основана на досвіді. Але біологія не знає такого факту, щоб із рожі розвинути дуба, з ґолуба домашню гуску, а з малпи людину.

б) боротьба за життя, це дарвіністична видумка. Англійський учений Ґерард Гард у своїй книжці "Переворот у науці" виказує на основі найновіших природничих дослідів, що здогад Дарвіна про боротьбу за існування є зовсім необоснований. Найбільші й найсильніші звірі вигинули, а менші і слабші остали. Це бачимо хоч би й тепер на прикладі ґориля, у котрому Дарвін добачував близького свояка людини.

в) заниділі кінчини тіла теж не є за еволюціонізмом. Бо чому ці заниділі частини, як напр.: волосся, хребтовий хвіст, завязкові груди у мужчини так вперто виступають у кожній людині й уже раз не занидіють зовсім? Чому по приписах еволюції не виростуть у людини якісь нові частини тіла, напр. крила на плечах?

Бачимо отже, чи сюди, чи туди, то **наука біології не стоїть ні за самородством, ні за дарвіністичною еволюцією.** І тому насувається мимоволі третє припущення, іменно, що:

3. Людина мусіла бути сотвореною. Це випливає конечно з досі сказаного.

Бо безсумнівно певним є, що людина не завсіди існувала на нашій землі. Є на землі геологічні поклади, що не мають жадного сліду людського життя — колись була земля розжареною масою. З другої сторони й наука біології кладе певний факт, що ні самородство, ні еволюція не могли дати початок людині. І тому зовсім очевидно, що фільософія із цих двох фактів робить висновок, який одночасно є згідний зо Св. Письмом: **"І сотворив Бог людину, взявши порох із землі і вдунув у її лице духа життя"** (І. Мойсей 2, 7).

До такого самого висновку доходить у своїй книжці славний біолог Васман: "А отже **припущення особового Творця є правдивою вимогою науки".**

2. ЕМБРІОЛОҐІЧНИЙ ДОКАЗ

Що говорить про людину ембріологія?

Відповідь. Ембріологія є це наука про зародки.

У питанні про людину ембріологія займається розвоем зародків у лоні матери.

Дарвіністи заведені на біології кинулися на поле ембріології. Такий наприклад їхній вожд Гекель виказував фотографічними знимками, що зародки курки, малпи, собаки та людини є у всіх одні й такі самі. І так виказував Гекель, що зародок людини в сороковому дні від зачаття має хвіст так великий, як зародок собаки, а в шестому місяці є покритий волоссям, як малпа. І з цього зробив висновок, що нема різниці між людиною а малпою.

Що на це сказала наука ембріології?

Наука ембріології найперше виказала Гекелеві, що він ужив свідомого обману. І так професор зоології в Базілеї, Рітімаєр, зацікавлений надто великою подібністю зародків курки, малпи, людини й собаки, що їх Гекель подав, дійшов, що Гекель відбив їх усіх цею самою фотографічною клішею. А Гекель, припертий до муру, вкінці до обману признався (Берлінер Фольксцайтунґ 29. XII. 1908 р.).

Ще основніше перестудіював ембріологію довголітній директор положничої клініки, ембріолог Віаллетон. У своїй книжці: "Початок живучих істот" цей учений виказав Гекелеві скільки то Гекель наробив помилок, беручи безкритично сповидні подібности зародків, як доказ однакового початку й споріднення.

Вкінці сам дарвініст Фріденталь доказав, що кров людини вже у зародку виказує свої особливші прикмети.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

о. П. Божик.

Бурса Маркіяна Шашкевича в Саскатуні

Що нині часи тяжкі й кожний відчуває депресію, це кожному відомо, однак живий нарід, що дивиться у свою будучність і серед тих невідрадних часів робить поступ. До такого поступового народу належимо й ми Українці греко-католики в Канаді.

Цього року Українці греко-католики в Саскачевані купили дім у Саскатуні, в якім має міститися Бурса Маркіяна Шашкевича. Дім має 17 кімнат, находиться всередині міста, коштує $4,000. Треба всякої перерібки в середині, яка мусить бути виконана. Бурса проваджена й дім куплений заходом Братства Українців Католиків провінції Саскачевану.

Значиться, ідемо вперед! Не ідемо скорим кроком, як би ми хотіли, але повільно, постійно, стало. Будуємо себе твердим матеріялом, який має стояти в нашім народнім будинку довго й непохитно!

Бурса Маркіяна Шашкевича в Саскатуні цього року має 29 студентів, які учащають на ріжні курси високих шкіл у Саскатуні. Коли взяти на увагу, що Бурсі лиш кілька літ, як її заложено, то дотичне число учнів промовляє досить задоволяючо. Впрочім, не річ у числі учнів, щоб їх було багато, а в їх якости, себто в тім, які вони є. Можна мати багато студентів, однак користи з них мало.

Українці повинні отверто повитати куплену бурсу й помогти її виплатити й зреперувати, що треба. Це наш обовязок. Я від себе зложив скромну датку в сумі $5.00. Хто може дати більше, проситься, щоб пожертвував.

Не від річи треба сказати дещо про саму Бурсу, а властиво про її значіння для нашого народу в Канаді. Бурса, це виховавчий інститут нашої молоді, які мають стояти на чолі нашого народу. Якщо такі працівники в нас будуть і якщо вони будуть належито виховані, з них буде загальна наша користь на всіх царинах нашого життя. Що загальну користь нарід наш має мати з наших бурсаків, я особисто про це не сумніваюся, бо я знаю, що бурсаки находяться під вихованням католицької Церкви, позаяк сама бурса є 100-процентово католицька. Я не сумніваюся тому, що католицька церква, до якої ми належимо і до якої належить дотична Бурса, виховала европейські а навіть почасти американські й канадійські народи. Католицька Церква має за собою найкращий виховавчий рекорд. Вона у вихованні не хитається сюда або туда, вона є певна у вихованні, йде витиченою стежкою вперед і отримує певні осяги. Треба лиш, щоб родичі, які мають відповідних дітей до науки посилали до бурси на виховання.

Панове Українці! Перед нашими очима наше життя в Канаді за послідних 45 літ переходить мов на кіні. Ми є свідками всіх подій, які зложилися на нашу історію в Канаді. І що ми бачимо на тих картинах минулого нашого життя?

Ми бачимо наглядно, що тільки греко-католицька Церква устоялася вцілости й лиш вона має певні осяги, будучність і повагу. Коли говоримо про поважні громади, то вони є тільки в нас, греко-католиків. Інші ґрупи значно слабші від нас не тільки в технічним значінню, але і в моральнім. Там, як бачимо, сварки за сварками, роздор, ненависть, судові процеси, то за одно, то за друге. Коли ми може в дечому й не дописали, як слід, то ще допишемо, діпнемо того, щого нам треба. Головне, то нарід, щоб його мати вцілости, нерозбитим і нероэсвареним, а все інше можна досягнути, як не нині то завтра! Коли кажемо, що в єдности сила, то певно там мають бути також світлі осяги на інших полях життя.

Щоб нам далі жити, треба нам мати своїх людей, католицького виховання, треба своєї інтелігенції. А її може нам дати тільки католицьке виховання. На наших студентів, яких маємо в Бурсі Шашкевича, в Колеґії св. Йосифа в Йорктоні й інших заведеннях, покладаємо велику надію.

Накінець скажемо також і те, що коли студенти хочуть працювати для свого народу, то напевно мають велику нагоду на нашій рідній, народній греко-католицькій ниві, на якій не кидаються так скоро будяки як на інших нивах. Наша нива широка і добрий має чорнозем, підсоння умірковане, родиться красне збіжжя, однак потребує працівників, які хочуть сталити плуга і закидати в борозну. А ними мають бути наші молоді люди, інтелігенція, що виховується лиш у наших інституціях. Негреко-католицька нива з кожним днем пустіє, наша чекає працівників, щоб ставати ще ліпшою. Студенти, ану вперед, беріться за книжку, а потім за чепиги!

ВІДСВЯТКОВАНО ДЕНЬ МАТЕРИ В КАЛҐАРАХ

Щоб звеличати День Матери, калґарські Українці при Народнім Домі влаштували діточий концерт, що відбувся 9-мо травня ц. р. під проводом п. М. Варецького і вчительки Рідної Школи панни А. Кумки. Цей концерт випав досить добре, хоч приготований був у дуже короткому часі. Програма концерту: Хор дітей Рідної Школи з цвітами в руках відспівав "Ой витай нам наша мамо". Реферат про значіння матері прочитала п. М. Солодка. Англійський танок — М. Мельничина. Сольо "Мати доню колисала"— учениця Р. Ш. А. Родак. Деклямація маленького С. Чихінди, сольо "Мамо моя люба" маленької Олі Солодкої в супроводі панни Юзовенко на мандоліні. Молитва за маму — Г. Заваликут, Н. Григорійчук, М. Сорока. Декл. "Мама" — А. Родак, М. Білінська, С. Туркич і М. Туркич — учениці Рідної Школи. Хор дітей Р. Ш. "Наша мати". Дует "Птича родина" — Г. Бурак, Н. Григорійчук— учениці Р. Ш.

В половині концерту виголосила промову пані Пелехата з Вінніпегу.

Дальше: Сольо: Н. Григорійчук, уч. Р. Ш. Живий образ і деклямації: В. Савіцький, С. Солодкий, М. Броварний, Ж. Варецький, Е. Слотвінська, А. Цимбаліста, А. Григорійчук —учні Р. Ш. Деклямація "У свято Матери" — С. Савіцький. Беціда А. Дарміця.

Хор дітей Р. Ш. відспівав "Ще не вмерла Україна" і "Боже шасти Йому". Цим концерт закінчено.

К. Юзовенко, голова
П. М. Солодка, секретарка.

Найбільший Український Склад Славних Австрійських Кіс, Марки „Боже Помагай"

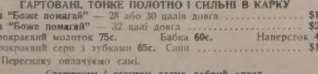

СПЕЦІЯЛЬНО КУТІ З НАЙЛІПШОЇ СТИРІЙСЬКОЇ СТАЛІ, В ОЛИВІ ГАРТОВАНІ, ТОНКЕ ПОЛОТНО І СИЛЬНІ В КАРКУ

Коса "Боже помагай" — 28 або 30 цалів довга $1.85
Коса "Боже помагай" — 32 цалі довга $2.00
Старокраєвий молоток 75c. Бабка 60c. Наперсток 45c.
Старокраєвий серп з зубками 65c. Саш $1.50

Пересилку оплачуємо самі.

Сторникам і агентам даємо добрий опуст.

Продаємо тільки за готівку. Без задатку на COD не висилаємо.

Замовлення з грішми посилайте до:

UKRAINSKA TORHOWLA

806 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

В. БІЛЕНЬКИЙ, управитель.

КОНЦЕРТ У ДЕНЬ МАТЕРИ

(Витков, Саск.)

Дня 30 травня в місцевім Українськім греко-католицькім Народнім Домі відбувся гарний концерт для вшанування Дня Матері. Це був радісний день не лиш для матерей, але взагалі для місцевих людей. Мило було поглянути на наших дітей з Гатер Ліг Школи, що під проводом п. Д. Шереметн так добре виконали цей концерт. Програма: Вступне слово — Ольга Гаврилюк; Боже Великий, Творче" — діточий хор. Деклямація "На День Матери" — Марія Костюк. Дитина до матери — пісня. Молитва за маму, деклямувала Ольга Кіндрачук. Сиротина — пісня. Реферат — панна Марія Ковальчук. Нема в мене мами, декл. Параня Демян. Най живе наша неньока — представлення. Наша мати — пісня. Блаженна дитина — декл. Н. Гаврилюк. Сестри Українки, декл. Павліна Войтович. Птича родина — пісня. "Бажання в Матірній День", декл. — Анна Войтович. У Свято Матері, декл. — Ольга Гаврилюк. Мати доню колисала, пісня. Кінцеве слово сказав учитель п. Д. Шеремета. Ще не вмерла Україна.

Робота у Виткові йде вперед. Ми тут маємо католицького вчителя. Нехай Бог дасть йому здоровля до дальшої праці між нами.

Гість.

ПОДЯКА

(Мондер, Алберта.)

Дня 10-го червня відбувся в Мондері, заходами місцевого жіноцтва, базар у користь школи св. Йосифа, яку провадять Сестри Служебниці. У базарі взяло участь поважне число людей як з міста, так і з фармів. По базарі була розіграька. Тикети вильосовано в такім порядку:

ч. 597, гарна ковдра, дар БУК-а, виграла п-на Ф. Зазуля, учениця школи св. Йосифа.

ч. 345, гарно вимальована подушка, п. М. П. Семирозум, з Мондер.

ч. 894, букет цвітів, п. К. Чорній з Геффорд.

Заряд Сестер Служебниць складає на отсім місці сердечну подяку тим усім, що своєю участю в базарі помогли Сестрам у їх прикрім фінансовім положенні. Зосібна дякує членкиням БУК-а за гарну ковдру, яку вони подарували на базар, Товариству "Чариті" за сет столового начиння, подарованого на ту саму ціль, як також тим усім женщинам, котрі чи то своєю помічню, чи дарунками причинилися до успіху базару.

СС. Служебниці Н.З.М.Б. у Мондері.

СИФТОН, МАН.

Ми, Сестри Служебниці П.Д.М.Н.З. в Сифтоні, Ман., почуваємося до милого обовязку щиро подякувати всім нашим добродіям, які причинились до відіграння діточого концерту дня 5-го червня в парохії Етелберт. Всч. о. Ів. Колцунові щиро дякуємо за позволення дати з рідношкільними дітьми з Сифтону цей концерт у своїй парохії, за підготовлення для нас галі й шановної публики.

Рівно ж дуже щиро дякуємо Вп. Панам зі Сифтону а то: Т. Фаріономі, П. Петрикові, М. Івасюкові, В. Польовому, Ів. Весоловському і В. Моніті, що в слоту з правдивою жертвенністю послужили нам і сифтонським діточкам своїми автами. Хто їхав автом у слоту, той лише гідно може оцінити труд Вп. Панів та правдивих добродіїв молоді. Також належиться від нас подяка й діточкам, що в слоту жертвували свої молоденькі сили для піднесення народнього духа через уміле відограння концерту. Однак не менша подяка належиться й родичам діточок нашої Рідної Школи, що в так недогідний час віддали нам свої діточки для переведення концерту в Етелберті.

Молимо щиро Господа Бога, щоб усів Вам щедро винагородив за Ваші труди для справи діточого концерту.

Сестри Служебниці П.Д.М.Н.З. в Сифтоні.

Наші люди допіру тоді жалують, коли вже запізно.

Пхають ніс не в своє діло.

Ходять там, де їх бють і де їх ображають.

Стидаються свого, хоч повинні ним гордится й любити його з цілого серця.

Лають тих, що їм добро роблять.

Гнуться там, де повинні прямо стояти.

Чи це все не є причиною нашого нещастя

Вісти з Вінніпеґу

(Від нашого кореспондента)

УКРАЇНЦІ — ПОЛЯКАМ

Місцеві щоденники подають, що на концерті, який минулої неділі влаштувало у своїм домі польське Товариство ім. Яна Кантого, виступали також відомі зі своїх успіхів підчас музикальних фестивалів та по радіо українські співачки — сестри Ірина, Анна й Емілія Білоус. У концерті брали участь і такі "польки" як Катерина Степнюк та Марія Каманчук.

ПОЛЯКИ — УКРАЇНЦЯМ

Відколи українські державники посилили акцію за придбанням модерного літака "Київ" до Авіяційного Комітету в Вінніпеґу, напливають ріжні листи від ріжних людей. Є листи від щирих українських патріотів, хоч убогих матеріяльно, але багатих на зрозуміння вартости авіяційної акції. Присилають жертви, вислови радости, заохоти, побажання успіху. Приходять листи й від шовіністичних "Янтеків" повні питомої ляцької ненависти до всього українського, повні занепокоєння, гніву та зневаги до українських державницьких змагань, а передовсім повні тривоги перед будовою літака "Київ".

Ненавидять Поляки реальної державницької праці гетьманців-державників. Бояться навіть дотеперішніх в порівнанні невеликих здобутків. Бо вони розуміють значіння літака "Київ", вони знають, що "Київ" та ціла авіяційна акція вливають нового духа надії в українські серця й поривають їх до дальшої завзятої, витревалої праці для нашого найвищого ідеалу: здобуття Української Держави!

Виття польських гієн на будову літака "Київ" повинно заставити Українців думати, повинно отворити очі навіть тим, котрі дотепер небачили дійсної вартости — цього великого діла. Свідоме й патріотичне українське громадянство повинно відповісти польським гієнам посиланням жертв на літак "Київ" — на страх і смуток усім Ляхам. Це є справа всіх Українців. Українці **мусять** здобути "Київ"!

БУДІВЕЛЬНИЙ РУХ ЗРОСТАЄ

Будівельний рух у Вінніпеґу цього року вже перевищив минулий рік на суму $170,000. До кінця травня 1937, міська влада видала 574 дозволів на будову вартости $670,750; до кінця травня, 1936, видано було лиш 403 дозволи на будову, якої вартість виносила $500,700.

Дотепер місто видало цього року 38 дозволів на будову мешкальних домів вартости $142,400; минулого року за той самий час видано було лиш 19 дозволів на будову мешкальних домів вартости $60,200.

ШКІЛЬНА РАДА В КЛОПОТАХ

Каса шкільної ради порожна — а 15-го червня приходиться виплатити понад 10 тисяч долярів платні шкільним сторожам. Заходить можливість, що не лиш сторожам, але й учителям припинять платню за місяць червень. Причина крізи в тім, що банк відмовляється дати кредит шкільній раді тому, що місто не хоче передавати шкільній раді щомісячно гроші, які місто збирає при податках на шкільні ціли. Місто стоїть при тім, що воно буде, як і дотепер, передавати гроші не щомісячно, але щорічно. А банк знову стоїть при тім, що не дасть більше кредиту шкільній раді.

На тім тлі повстало тертя між шкільною й міською радами. Помимо гарячкових нарад та переговорів, які ведуться майже кожного дня — справа й досі не поладнана. Дехто думає, що тут немалу ролю грає "війна", яку ведуть конкуруючі між собою банки, банк шкільної ради (Бенк оф Коммерс) і банк міської ради (Бенк оф Монтреал). Податковці є переконані, що важною причиною фінансових клопотів шкільної ради є її непогамована марнотратність.

АЛДЕРМЕНИ БЕРРІЙ І МЕКЛЕЙН ПРОТИ ПОДАТКОВЦІВ

Від 1933 року податковці, які через брак праці та з інших важних причин не заплатили своїх залеглих податків — відробляли їх при специяльних роботах, які місто час від часу призначувало. Цього року ціла та справа спізнена тому, що міська рада збувала її ріжними викрутами: брак відповідної роботи, брак кредиту в банку і т. д. Нарешті місто постановило дати свою частину на будову воздушної пристані "Стівенсон Філд", щоб бідні податковці відробляли залеглі податки при тій будові.

Минулого тижня міський фінансовий комітет покликав до життя спеціяльний під-комітет, який буде старатися затягнути позичку в банку на повищу ціль. При тій нагоді алдерман Беррій нарікав, що багато податковців нарочно не платять податків через довгі роки, щоб відтак відробляти їх наємними робітниками, які працюють по 10 центів на годину. Алдерман Меклейн був проти того, щоб при будові воздушної пристані давати податковцям відробляти залеглі податки.

Оба алдермани репрезентують 3-тю варду, в котрій найбільше домів виставлено на продаж за залеглі податки.

ВІННІПЕҐ У ФІНАНСОВИХ КЛОПОТАХ

Всі знали, що кріза неминуча, але ніхто не був певний, коли міські фінанси заломлять ся під тягарем великанських видатків на допомогу (реліф).

Минулого тижня міські власти одержали повідомлення від банку, що з днем 1-го липня банк перестане позичати гроші на ціли допомоги. Причина цього рішучого кроку є та, що місто безнадійно запустилося в довги — головно через фінансування допомоги. Всі признають, що вина спадає передовсім на домініяльний і провінціональний уряди, які постійно відмовляються дати містові належну суму грошей для допомоги. Кажуть, що домінія й провінція не давали більше грошей тому, що Вінніпеґ "замягко" наглядав над роздаванням допомоги, з чого користають і такі, котрим допомога не належиться.

Ультимат банку викликав у Вінніпеґу замітне занепокоєння. Міські власти эдалися цілковито на доміньяльний і провінціональний уряди, які правдоподібно найдуть вихід з прикрого положення. Сподіються, що провінція прийме більшу частину тягару, як дотепер, а домінія відтак дасть позичку провінції на ті ціли, бо домінія не може, згідно з існуючим законом, давати пряму допомогу муніципалам.

У Вінніпеґу під цей час понад 5,000 родин на допомозі.

До звурдження молока можна недопустити, якщо до нього вкинути перед варенням на кінчику ножа цукру.

ЗЇЗД

Української Греко-Католицької Молоді

відбудеться

в днях 11 і 12 липня в Сенді Лейк, Ман.

Програма буде оголошена пізніше

КОМІТЕТ.

Вісти з Торонта

ВЛАСНА КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

КАТОЛИЦЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ

Кожного року відбувається в Торонті маніфестація католиків заходами Голі Нейм Юніон, в якій беруть участь також Українці католики. Цього року, в неділю 13-го червня ішло в поході 22,300 мужчин і хлопців, у тім понад 200 членів українських католицьких парохій і кількадесять школярів. О. В. Гуменюк, сотрудник, ішов напереді української частини походу, а о. Михайло Оленьчук, парох, разом з місцевим архієпископом і духовними і світськими достойниками на підвищенні приглядався імпозантному походові-маніфестації.

Хоч число Українців католиків було більше, як минулими роками, але не було таке, щоб показати дійсну силу. Бажаємо, щоб на другий рік нікого на той день не боліла голова або ноги.

ВИЇХАВ ЛІКАР

Др. М. Буряк, найстарший український лікар у Торонті виїхав на 6 тижнів до Ню Йорку, де в одній зі шпиталів буде побирати спеціяльний курс лічення слабостей очей, горла і вух. Це буде перший український лікар-спеціяліст.

С. У. Б.

Союз Українських Братств, українське католицьке запомогове братство, чартероване в Онтеріо — у травні й червні приймає нових членів від 15 до 25 літ без вступного, а від 25 до 50 літ за половину вступного. З цеї оферти скористало кількадесять Українців і Українок у трьох парохіях Торонта і вступили в члени С. У. Б. Дай Боже якнайбільше здорових членів а якнайменше випадків слабости або смерти. Всі Українці католики в Онтеріо повинні стати членами цього запомогового братства, в якім разі слабости дістануть 6 долярів тижнево, а на випадок смерти родина отримає поважну суму в характері похоронного й посмертного.

Бідний нарід без організації, особливо без такої, якою є запомогове Братство.

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

В Українській Видавничій Спілці, яка видає часопис "Український Робітник", зайшли зміни в персоналі. П. Іван Корчинський, довголітній управитель, лишив Українську Видавничу Спілку, а його місце заняв п. Луців, а на кріслі редакторськім по п. Петрівському засів п. О. Луговий. У звязці з цими змінами перебуває в Торонті п. М. Гетьман і здається затримається аж до осени.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ ЗЇЗД МОЛОДІ

Тимчасовий комітет двох молодечих відділів БУК-а приготовляє провінціональний зїзд української католицької молоді в Торонті 31. липня, 1 і 2 серпня. Сподіються делегатів з Ошави, Гемилтону, Киченер, Брентфорду, Престону, Велланду, Лондону, Виндзору, Судбур, Оттави й інших місцевостей Канади та Злучених Держав.

ПОСПІШНА ЛІКВІДАЦІЯ ДОВГУ

Парохія Матери Божої Неустаючої Помочі поспішним темпом сплачує морґедж. Минулого тижня компанія морґеджева отримала від парохії чек на 300 долярів так, що за пів року парохія сплатила дві тисячі долярів. Плянується по сплаченні морґеджу, якого ще є $8,500, приступити до перебудовання теперішнього будинку, який тепер не може помістити всіх вірних.

663 Ірляндців повернули до Ірляндії з Еспанії, де воювали пів року в рядах ген. Франка.

Пощо платити
більше, як ця добра горівка коштує?

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board, or by the Government of the Province of Alberta

Співпраця, а не боротьба кляс

Але Церква не обмежує своеі опіки тільки до самої родини. Вона змагає до того, щоб усунути "боротьбу кляс", а на її місце поставити "згідну співпрацю всіх станів" (звань). "Тому конечна річ, щоб суспільна політика занялася з цілою ревністю обновою станових (професійних, званевих) організацій. Бо справді людська суспільність є тепер у бурливім і тому непевнім і хиткім положенню, бо спирається на клясах з противними стремліннями й через те схильних до ворожнечі й боротьби" — пише Св. Отець Пій XI в енцикліці "В сороковий рік".

Який на це спосіб? Професійні організації, в яких як процедавці так і працюючі будуть узгіднювати свої домагання. "Вже з природи річи випливає,—читаємо там дальше — що як люди злучені сусідством місця, творять громади, так і ті, що виконують один фах, господарський або іншого роду, лучаться в стоваришення або союзи."

Держава повинна такі союзи підпирати. Вона може контролювати їх діяльність, не спинюючи їх праці, особливо чувати над тим, щоб ті товариства служили добру загалу, щоб у них панували засади суспільної любови й справедливости.

До організації християнських професійних союзів взивали також попередники нинішнього Св. Отця, особливо Лев XIII, Пій X (в Листі до бразилійських Епископів 18. XII. 1910 р.) та Венедикт XV. В нинішних часах католицькі суспільні діячі випрацьовують на основі тих вказівок Церкви плян зміня суспільно - господарського ладу творенням християнського корпораційного устрою. Насамперед були б зорганізовані окремі підприємства в організаціях робітників і працедавців. Потім усі підприємства одного роду в провінції, а на останку прийшлиб центральні державні господарсько - промислові організації. Ті корпорації самі встановляли б робочий час, заробітну платню, переводили б ріжні суспільні обезпечення, основували б фахові школи і т. д. Окремо організувалися б селяни. Із професійних робітничих і селянських організацій повинні б вийти робітничі й селянські парляменти, в котрих радитимуть не політики, але представники ріжних звань. Християнська суспільна наука проповідує отже спільну солідарність, а не боротьбу кляс. У деяких державах (прим. в Австрії) цей лад починають постепенно вводити в життя. Перед ним велика будучність, хоч він має багато противників у того рода "добродіях людства" як ріжні соціялісти й комуністи.

Щодо тих ворогів, то повинні ми так з ними поступати, як радив саме недавно Св. Отець еспанським збігцям: любити їх! Любити їх особливою любовою, зложеною зі співчуття й милосердя. Любити їх, а що не можемо більше для них зробити, то молитися за них. Молитися, щоб ясна зоря правди освітила їх розум і щоб їх серця знову отворилися для бажання й для братнього шукання правдивого добра. Молитися, щоб вернулися до Отця, котрий на них чекає і для котрого їх поворот буде радісним святом. Молитися, щоб вони були разом з нами, коли на небі покажеться райдуга суспільного мира... Бо сам Бог хоче, щоб у Його царстві між людьми були: Христовий мир і любов, а не клясова ненависть і вічна боротьба за існування як між звірятами.

СОВЕТСЬКА МОЛОДЬ ТАКОЖ СТАЛА НЕПЕВНА

"Ленінградська Правда" помістила полохливу статтю про вибори до управ Комсомолу, "комітетів советської молоді." На думку згаданого часопису Комсомол треба переорганізувати до самих основ. Бо тисячі дійсних членів, що формально записані до політичних шкіл, цілими роками до тих шкіл не ходять. А тимчасом "попівська робота" постійно скріпляється. Між іншим в одній з фабрик ім. Льопса постійно кружляє серед робітників Біблія й образці святих, а в фабриці "Скороход" 380 комсомольців явно домагаються свободи виконування релігійної практики.

Огляньте Досвідні Грядки

В кожній місцевості, де лиш є місцевий елєватор Searle Компанії, в поблизу його обробляється грядки "Пляну Досвідних Засівів". На тих грядках засіяні найновіші роди пшениці, вівса і ячменю, так що фармері і другі люди можуть їх оглянути і зміркувати які відміни збіж найкраще підходять під ґрунт даної околиці.

Компанія запрошує всіх фармерів і бизнесменів прийти й оглянути ті наші досвідні грядки ріжних засівів.

Поговоріть з нашим агентом у Вашій місцевості про проблєми засівів у Вашім дистрикті. (40)

SEARLE GRAIN COMPANY, LIMITED

King Edward Hotel

10180-101 STREET, EDMONTON, ALBERTA

ДІМ ПРИЯТЕЛЬСЬКОЇ УСЛУГИ

ГОРЯЧА ТА ЗИМНА ВОДА И ТЕЛЕФОН У КОЖНІЙ КІМНАТІ

Едмонтонська Перворядна Кавярня В СПОЛУЦІ З ГОТЕЛЕМ

Отворена від 6-ої рано до 2-ої в ночи.

ЯК ДИВЛЯТЬСЯ ЖИДИ В ЕВРОПІ НА ЖИДІВ В АМЕРИЦІ

Жидівська газета "Ді Штімме", що виходить у Відні, помістила статтю д-ра Шварцбарта з Кракова, п. з.: "Біллянс жидівської теперішности". Розглянувши теперішнє положення жидів у світі, Др. Шварцбарт пише, що в Европі жидів переслідують і що там грозить їм загибіль. Зате в Америці й Канаді жиди мають свободу. Він каже далі, що жиди в Европі, немов в обляженій кріпости, а американські й канадійські жиди — організують свої сили і спішать на поміч жидам европейським.

Що воно так удійсности є, на це вказують хоч би такі обставини: Ню Йорк є осередком протигітлерівської пропаганди. Американські й канадійські жиди видали вже міліони долярів на допомогу Жидам в Европі й на еміграцію жидів до Палестини. Американські й канадійські жиди спровадили сюди, або примістили в Англії всіх своїх визначних людей, що втекли з Німеччини, Росії або Польщі. В кілька днів після погрому жидів у Берестю, в однім тільки дні 11 американських щоденних газет мали про ту справу редакційні статті, розуміється в обороні жидів. До тижня американські жиди надіслали берестейським жидам 50,000 долярів.

У Варшаві живе стільки Жидів, що в цілій Палестині.

БОЛДВИН У МОЛОДОСТІ

Уступивший недавно премієр Англії Болдвин у розмові з журналістами сказав: "Тому, що я усуваюся від політики, ви питаєте мене, чи я в молодості готовився до політичної карієри. Панове! Чоловік усе є тим, чим і не думав бути! Я в дитинстві любив свого кузина, письменника Кіплінга, тому я все мріяв стати письменником. Я втратив багато літ на читання поезії, повістей, щоб навчитися писати книжки, але аж пізніше я переконався, що з мене такий поет, як з Кіплінга політик. Потім я почув гру славного піяніста, і два роки бубнив на фортепяні, що мої сусіди мало не поглухли і проклинали мене, але вчитель музики вкінці сказав, що з мене музика не буде, бо я не маю слуху, і я продав фортепян і почав студіювати теольоґію. Але на теольоґії було дуже вкучно клячати годинами й читати життя святих. Тому я виступив з теольоґії і взявся за політику, бо політика жива й цікава річ хоч дуже небезпечна для слабих людей. Ну, і як бачите, був з мене ліпший політик як письменник або музик.

Треба ще додати, що деякий час я хотів бути артистом у театрі й навіть виступав в аматорських виставах, граючи ролю в драмах Шейкспіра, але публика два рази висвистала мене, й мені нічого іншого не лишилось, тільки покинути карієру артиста і стати політиком, міністром і премієром міністрів."

СЕНЗАЦІЯ МОСКВИ

Жінки комісарів шпіонками.

Як подає советська преса, Москва має нову сензацію. Ґ. П. У. відкрило цілу банду шпіонок, які за гроші працювали в користь сусідніх держав. Цікаве, що до тієї банди належали самі жінки ріжних советських достойників, ґенералів, комісарів і навіть членів уряду. З огляду на слідство проти тих жінок, яких арештували, їхні прізвища держать у тайні.

Ці жінки, хоч були подругами життя комуністів, мали буржуазні привички, любили дорогі строї, забави, подорожі, вино і перли й діяманти, тому злакомились на гроші і стали шпіонками. Ця шпіонажя була тим небезпечніша, що ці жінки ґенералів та комісарів мали доступ до всіх штабів, урядів, були керівничками ріжних товариств та мали змогу викрадати важні документи. Москва матиме новий сензаційний процес.

ВІДОЗВА

До всіх уроджених Белзчиц сокальського повіту. Я нижче підписаний отримав листа з Белзя від Комітету видання Історії Белза й Белзчини. Історія Белза вийде з друку цього року. Книжка буде мати около 200 сторін друку, а найбільше увагу звернули на історію Белзчини в княжій добі, за козацьких часів та на бої, що велися під Белзом і Варяжем 1918 і 1919 рр., та виказ полеглих підчас української визвольної війни і їх фотографії світлини. Там буде перегляд усіх культурно-освітних й економічних установ кожного села.

А впарі з виданням історії-монографії, славним минулим княжого Белза зацікавився український науковий світ. Тому вже 1935 року тут приїздив славний наш археольоґ др. Пастернак та переводив наукові археольоґічні розкопки там, де колись був княжий город-твердиня, де були багаті церкви, щоб у цей спосіб довідатися те про княжий Белз, чого нема ніде записано, з що так пильно зберегла в своїм нутрі наша прадідна земля.

Вже нині можна похвалитися вислідами тих дослідів, бо дотепер найдено великі мечі, воєнні топори, стріли, що ними воювали наші князі, та багато менших памяток, а з козацької доби — дві гармати-моздірі.

Тому звертаюсь із просьбою до Белзчан з Сокальського повіту, поможім їм сповнити велике діло в імя славного минулого нашої батьківщини, поможім їм викопати ті дорогі нам історичні скарби поки ще це можливо й тим робом даймо їм змогу сповнити зачате діло. Також отримав я книжечки "Княжий Белз". Хто бажав би мати згадану книжечку, і які інформації в справі археольоґічних дослідів, прошу писати до П. Матвійчина, 56 Ґров Стріт, Вінніпеґ, Ман.

Отже проситься перевести збірку між нашими землякми на вище згадану ціль, слати лепти на адресу:

До Комітету в Белзі:

О. І. Гела, Белз, пов. Сокаль.

або слати на адресу:

P. MATWIYCHYNA
56 GROVE ST., WINNIPEG, MAN.

ЗМІСТ 6-ГО (54) ЧИСЛА "РІДНОЇ МОВИ"

І. Огієнко: Письменник і Рідна мова, як збагачувати свою мову. Мгр. Ів. Ковалик: Характеристика стилю В. Стефаника, І. Порівняння. Ів. Огієнко: Мова Мирослава Ічнянського. І. Федорович: Занедбані слова живої української мови, 5. З радної душі, від щирого серця. Яр. Мандюкова: Початковий розвиток дитячої мови. І. Огієнко: Складня української мови, II. Частини речення пояснювальні, 1. іменникове пояснення (об'єкт). Проф. д-р Є. Грицак: Українські назви місцевин перемиської епархії 100 літ тому. Ів. Огієнко: Акцентні значки в наших писаних памятках. С. Крилач: Ґринджоли. Мова наших видань (В. Євтимович: Військо йде). Гр. Колодій: Словничок жовківської мови. † Д. Огієнкова. Уже вийшла II частина "Рідного Слова"! Від Адміністрації. Адреса "Рідної Мови: Варшава, ул. Стальова 25 м. 10. Передплата $2.00 річно.

Напад Індіян

На пограничі Болівії й Парагваю є маленька кольонія Костеллі, де мешкають головно Італійці кольоністи. Серед тих кольоністів славилася красою 19-літня Італійка Марітта Беніоре, донька бідного фармера, який 1924 року втік з Італії до Америки.

В квітні ц. р., коли італійські кольоністи в Кастеллі спали, ватага Індіян вийшла з лісів, і окружила село. Червоношкурі Індіяни узброєні в списи та самопали а навіть луки, як перед тисячью літ, забирали кольоністам худобу, вбивали зненавиджених білих і замучили в жахливий спосіб цілу родину кольоніста, привязавши до дерева 4 особи, між ними двоє дітей, після чого Індіяни облили тих Італійців нафтою й підпалили.

Місто й поліція були далеко, Індіян було кілька соток, а кольоністів заледви яких 50 осіб і то не узброєних.

На цілу кольонію було заледви три револьвери і червоношкурі були б вимордували всіх білих.

Кілька хат уже стояло в полумях і ціла кольонія могла згоріти, бо Індіяни ограблюючи все підпалювали будинки. Перестрашені кольоністи замість боронитися, втікали в ліси, кожний ратував себе і своїх дітей.

Та Маріотта Беніоре знала, що найкращою обороною є наступ, а не втеча. Вона вхопила револьвер від свого брата, що втікав у ліс, і вернулася до кольонії. Розглянулась і слідила хто є вождом Індіян. Пізнавши по капелюсі з білими перами вожда Індіян, вона закралась за частокіл, біля якого стояв вожд Індіян і вистрілом з револьвера вбила його.

Коли Індіяни побачили, що їх вожд згинув, втратили відвагу, попали в паніку, бо вони вірили, що вожда стріли не чіпаються. Викрикаючи "Круре джін джін!" (вожд помер!), Індіяни втікали серед темряви ночі, погубивши все, що пограбували, залишаючи всю добичу.

Індіяни вернулися в праліси, кольонія зажила спокійно.

Маріотта Беніоре стала славна в цілій околиці, її звуть "спасителькою кольонії". Та ціла пригода так подобалась синові бурмістра кольонії Кастелі, багатому Петрові Чеплей, що він освідчився Маріотті й тому три тижні оженився з нею. На весіллі забавлялись всі кольоністи, котрих Індіяни були б вимордували, як би не хоробра Маріотта Беніоре, про яку тепер розписується вся американська преса.

"ТЕПЕР Я МАЮ БАГАТО СИЛИ Й ПОТУГИ"

"Я хочу подати до відома всім про те, що **Нуга-Тон** зробив для мене", — пише п. П. Мотлюк, Нюарк, Н. Дж. — "**Я маю вже 66 літ життя. Я був ослаблений. Я брав Нуга-Тон і тепер я маю багато сили й потуги. Я чуюся міцним та сильним і можу виконувати денну працю.** Моє здоровля є добре, а в ночі твердо сплю".

Нуга-Тон це чудова медицина для старших чоловіків і жінок. Він дає їм нове здоровля і силу й потугу. Якщо ви вже старі й слабовиті, то безперечно беріть Нуга-Тон і завважте велике поліпшення на протязі кількох днів. Аптикар продають **Нуга-Тон**. Якщо аптикар не має його в себе, скажіть йому щоб замовив його трохи від свого гуртового складу. Не беріть чогось подібного. Жадна медицина не може заступити місця **Нуга-Тон**.

Коли Ви в Едмонтоні, то постарайтеся зробити Наш Склеп Своєю ЦЕНТРАЛЕЮ. Тут побачите своїх приятелів і сусідів. Ваші пакунки передержимо безплатно. Клерки, котрі Вас обслугують, говорять українською мовою.

ПИШІТЬ до нашого стору в Regina, Sask. по великий КАТАЛЬОҐ ДАРОМ для почтових замовлень.

МУЖЕСЬКІ СУТИ і 2 пари штанів. Вартість них сутів іде до $25.00. Ліпшої якости сукно "ворстед". Звичайні і спортові. З одним або з двома рядами ґудзиків. Ткання краткове або з пасками. Величина 34 до 46.. $14.95

МІЦНІ РОБОЧІ ЧЕРЕВИКИ вартости $4.50 за $2.98. Підошви й обцаси з ремення. Кожна пара гарантована. Вел. 6 - 11. Пасовані й гарні.

ГАРНІ ДАМСЬКІ СУКЕНКИ. Звичайно вартість до $4.45. З рукавами і без рукавів. Ці сукенки білі кольорові. Від 14 до 20 літ. Величина 38 до 44. Продаються тепер по $2.95

ДАМСЬКІ ШОВКОВІ СЛИПС. З блискучого шовку, вартости до 95с звичайні або з коронковими беріжками, з пасками, білі або чайно-рожеві. Ріжна величина. Продаються по 69с

G.W.G. РОБІТНИЧІ СОРОЧКИ для мужчин. Їх вартість до $1.25. Ці сорочки добре шиті. "Фенсі петтерн". Величина 14 до 19. Сильні й не шорсткі. Продаємо тепер по ціні 59с

ДАМСЬКІ БІЛІ ЧЕРЕВИКИ. Звичайно $3.45 за $1.89. У стилях: з паском, помпс або мешти. Високі і низькі обцаси. Міра: 2½ до 8.

МУЖЕСЬКІ святочні ОКСФОРДС. Черевики з телячої шкури, зовні з твердого ремення, обцаси на гумах. Міра: 6 до 11. Коштували до $4.50. Тепер продаються по ціні $2.98

ПАНЧОХИ. Мужеські вовняні. Вартости 20с, за 12с

Капелюхи. Мужеські, фельцові. Звич. до $2.45, за $1

ШАПКИ. Мужеські, святочні. Звч. 95с, тепер 59с

Муж. шовкові Краватки. Звич. до 45с, тепер 15с

МУЖЕСЬКІ Вигумовані Сильні ВОВНЯНІ ПЛАЩІ. Їхня регулярна вартість $12.50. Ґарантовані проти вітру й дощу. Звичайне кратковане сукно. Вел. 34 до 44. За $5.95

ДІТОЧІ ЧЕРЕВИКИ яких вартість іде до ціни $1.65. З паском або по оксфордській моді. Ремінь телячий або патентований. Гарні. Розмір 8 до 10½ і 11 до 2. Продаємо по 98с

ARMY & NAVY DEPT. STORE Ltd.
EDMONTON 101 STEET EDMONTON, ALTA.

Про Здоровля

ТЮТЮНОВА НЕДУГА

Вона полягає на занедужанні кровоносних посудин з причини надмірного курення тютюну. Це подразнює делікатну ткань легенів і викликує недугу, яка часто кінчиться передчасною смертю. Лікарі повинні звертати на це пильну увагу, бо курення тютюну стало тепер немов частиною "народньої поживи". На мою думку шкодить не так нікотина, як щось далеко більш непомітне й тому більш небезпечне від неї. Що це таке, ми ще не дослідили, але знаємо, що воно є в протеїні та повстає в часі спалювання цигарет. Під впливом тої появи неприродно грубнуть кровоносні посудини, що згодом утруднює або й унеможливлює переплинвання ними крови й доводить до смерти. Симптоми тої недуги — появи подібні до тих, що повстають при недузі рака або при попеченню. Проти спустошення яке в організмі викликує та недуга, наука медицини ліку не знає.

Др. Джеймс Велш.

ЧИ УЖИВАННЯ СОЛИ КОНЕЧНО ПОТРІБНЕ

Між людьми є суперечка про те, чи треба солити зварені й подані до їди страви. Одні кажуть, що зварених і посолених страв не треба досолювати й що т. зв. досолювання є випливом привички й зіпсутого смаку, а інші знов кажуть, що досолювання страв є природнім запотребуванням людського тіла.

Професор Бунґе є того погляду, що люди, які їдять багато городин або такі, що зачисляються до вегетаріянців, потребують конче досолювати зварені страви, бо кухонна сіль причиняється до вирівнювання надміру кальція (вапна) що міститься в городинах; це вирівнання наступає при помочі натрія, що є складовою частиною соли.

Дуже мале споживання соли є лиш тоді потрібне, каже проф. Норден, коли розходиться про поборювання запалень, бо кальцій таким запаленням запобігає, а натрій, що находиться в кухонній солі — прискорює їх. Хльор, що теж є складовою частиною кухонної соли, відограє важну фізіольоґічну ролю; великі втрати хльору через надмірне обмеження споживання кухонної соли або через повторяючіся розширення жолудка можуть спричинити тяжкі занедужання; таким занедужанням можна запобігти, коли будемо впроваджувати до нашого організму подостатком кухонної соли через досолювання страв.

Проф. А. Ґляцель виходячи з нової точки погляду, пояснює велике запотребування соли в людей, що живляться городинами тою обставиною, що в городничій поживі находиться багато вугляних гідратів, себто крохмальних матерій. Для переняття цукру з кишки є конче потрібний хльор, що міститься в кухонній соли, як також для нагромадження припасів цукру у тканках тіла. Ґляцель дослідами переведеними на звірятах, сказав, що ділання інсуліну, який помагає нагромадженню припасів цукру у тканках, полягає на приявности хльору, якого саме не достає часто в крові тих, що хорують на цукровицю (діябітіс).

ДИВНИЙ ВИПАДОК

У шпиталі Портленд, стейті Орегон, перевели лікарі небувалу досі операцію на 13-місячній дівчинці, в якої нутрі був уповні розвинений скелет другої дитини. Голова медичної колеґії д-р Дилгант пояснив цей випадок у той спосіб, що мали вродитися близнята, але сталося, що зародок одної дитини почав розвиватися у другій дитині. Такі випадки вже передше траплялися, але це небувалий випадок, щоб кістяк другої дитини міг до тої міри розвинутися в організмі першої. Дивно, що дитина почувалася нормально. Операція тревала годину й зоперована дитина приходить до нормального здоровля.

НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ
Виконуе нотаріяльну роботу у всіх старокраевих справах. Горожанські Папери, Метрики, Спадщини, Тестаменти, Контракти, Повновласти. Купуе і продае землю тут і в краю, колектуе гроші. Шіфкарти, пашпорти, перміти. Інформуйтеся про все. Залучіть значок на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 416 Main St., 407 McIntyre Blk., Winnipeg

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВПЛИНУЛИ ЦІ ЖЕРТВИ

На Катедратик:

Церква св. Йосафата, Торонто, Онт.	$5.00
Церква Божої Матери Неуст. Помочі, Торонто	5.00
Летбридж, Алта.	8.50
Церква св. Михаїла, Ґудів, Саск.	10.00

За ласкаві жертви складаемо щиру подяку.

Епископська Канцелярія.

З НАРОДНЬОГО ДОМУ В ЕДМОНТОНІ

В суботу, 26. червня, відбудеться в Народнім Домі фамілійна забава, на котру отсим запрошуеться членство і прихильників. Початок о годині 8.30 веч.

Секретар.

УВАГА — МОРКЕМБ!

Повідомляемо наше Шановне Громадянство в околиці Моркемб і сусідніх околицях, що будова нашої української греко-католицької церкви буде скінчена 26-го червня. З тої нагоди відбудеться в нашій церкві в празник Всіх Святих, то е

В НЕДІЛЮ, 27-ГО ЧЕРВНЯ

перша відправа й отворення нової церкви, а опісля ВЕЛИКИЙ ПІКНІК.

Просимо місцевих і доколичних наших прихильників масово прибути.

За Комітет:
Павло Хміляр.

РІЧНИЦЯ БРАЦТВА СВ. НИКОЛАЯ В КАЛҐАРАХ

Заряд Брацтва св. Николая, відділ 14-ий у Калґарах, повідомляе, що в неділю, 27-го червня, відбудеться річниця Брацтва св. о. Николая в такім порядку:

Служба Божа в церкві св. Стефана. Обід в Українськім Народнім Домі. Святочна академія і приняття нових членів.

А. Дарміць, секр.

КОНТЕСТ — БАЗАР

Окружної Команди С.Г.Д. в Едмонтоні покінчився. Звіт нагород буде поміщений у слідуючім числі.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

з діяльности Коронаційного Комітету Обеднаних Українських Товариств в Едмонтоні, Алберта.

Українці міста Едмонтону спільними силами всіх національних товариств брали участь у коронаційнім святі дня 12 травня. На покриття коштів у злуці з переведенням цього свята було заряджено кілька збірок, котрі представляються як слідуе:

Збірка п. Катерини Слюзар від професіоналістів	$14.25
Збірка п. Вол. Гривнака від торговців	4.50
Збірка п. Юркевича від У.Н.О.	6.00
Загальна збірка	$24.75
Розхід на ту ціль був	11.75
Осталося	$13.03

На зборах Коронаційного Комітету рішено оставшу суму $13.03 вислати на Рідну Школу до Галичини. Однак вислано лиш $7.03 з тої причини, що зібрані гроші від У.Н.О. п. Юркевич відмовився доручити.

Всім тим, що зложили жертви на цю ціль, Комітет складае щиру подяку.

За Коронаційний Комітет:
І. Ісаїв, голова,
О. Лукіянчук, секр.

ГЕН. ФРАНКО ЗВІЛЬНИВ УСІХ ПОЛОНЕНИХ ЧУЖИНЦІВ

Райтер повідомляе з Саляманки, що ген. Франко звільнив усіх полонених з "міжнародньої бриґади" червоної армії та вишле їх за кордон. Цей учинок дуже характеристичний на тлі недавнього смертного присуду на німецьких летунів з еспанської національної армії.

ВІДКРИТО ПАМЯТНИК НА МОГИЛІ ПОК. ОТАМАНА Б. ШАШКЕВИЧА

В неділю, 20. червня, рівно у два роки після смерти бл. п. отамана Української Армії, Богуслава Шашкевича, відслонено мармуровий памятник на його могилі в Едмонтоні.

Памятник відслонив б. старшина УГА, сотник Осип Юркевич, виголосивши перед тим коротку вступну промову. Він також відчитав привіти, що наспіли з тої пригоди від гуртків У.С.Г. в Мус Джо, Форт Виллям та від Головної Управи Укр. Стрілецької Громади в Саскатуні.

Опісля Всч. о. Д. Попович ЧСВВ відправив панахиду, а після відправи виголосив дуже гарну й патріотичну проповідь про любов до своєї Батьківщини та про значіння жертви для свого народу.

Обширний життепис Покійного та його заслуги переповів др. І. Верхомин. На закінчення ще раз промовляв п. О. Юркевич. Він переповів деякі етапи нашої визвольної боротьби, в якій пок. отаман Шашкевич брав визначну участь, а при кінці проголосив збірку на покриття коштів на памятник.

В часі панахиди співав стрілецький хор, зібраний на скору руку. Дійсно сильне вражіння викликав сумний спів тої горстки мужчин.

Прикро вражала мала кількість учасників. Хоч погода була гарна, на панахиду зійшлось приблизно сто людей, майже самі бувші військові й ті, що приїхали до Канади по війні. Наші т. зв. "старі Канадіяни", гей би не почувалися до обовязку вшанувати своєю присуністю і своїми датками того, котрий боровся за волю нам дорогої Батьківщини. (І.).

55 МІЛІОНІВ ЖОВНІРІВ ГОТОВИХ ДО ВІЙНИ

Військова влада Америки оповістила рапорт такого змісту: Як би тепер вибухла війна, то було б готових до неї поверх 55 міліонів жовнірів у 48 державах, докладно 54,412-628, але в те не вчислено міліонової китайської армії. З тих 55,000,000 е тепер 6,513,824 жовнірів у касарнях, це т. зв. сталі армії. Найбільшу армію мають Совіти, бо 1,545,000 сталого війська і 19,490,000 вправленої резерви. На другім місці стоїть Італія: 1,331,200 і 6,294,395. Далі йдуть Франція 658,777, Німеччина 650,000, Анґлія 384,780, Японія 282,000, Румунія 222,000, Чехословаччина 164,000, Туреччина 133,000, Югославія 131,508, Бельґія 91,441, Греція 79,796, Бразилія 66,072, Портуґалія 60,690, Мексико 57,376, Угорщина 43,813, Болгарія 43,700, Австрія 38,000, Латвія 21,320, Литва 20,235, Чіле 14,652, Данія 11,000, Венезуеля 6,000, Болівія і Параґвай по 5,000 ітд.

УСПІХИ ПОВСТАНЦІВ

Повстанчий уряд подав список кораблів приналежних мадридському урядові, захоплених або затоплених повстанчою фльотою. Затоплено: один контрторпедовець й 80 стежних кораблів, ушкоджено кружляк "Міґель Сервантес", і два торпедовці. Захоплено 50 вантажних кораблів, що везли 60 летунських моторів, 100 полевих гармат, 1,000 скорострілів, 1,000 крісів, 20,000 ґранат, 60,000,000 куль, 20,000 бомб, все разом вартости 50 міліонів пезет.

СКІНЧИВ НОРМАЛЬНУ ШКОЛУ

Орест Жарський

Під кінець травня закінчилася в місті Едмонтоні Нормальна Школа, де між поважним числом українських студентів отримав першої кляси цертифікат учителя добре відомий українському громадянству в Едмонтоні п. Орест Жарський.

П. О. Жарський, як студент Нормальної Школи, був головою студентської юнії при тій школі. Це мабуть уперше Українець дістав таку пошану від студентства вищої школи. Рівнож п. О. Жарський е членом заряду Українського Народнього Дому, заступником голови Т-ва "Молода Україна" та одним з провідників української молоді в Едмонтоні. Рівно ж е членом військової орхестри "Едмонтон Фюзіліерс".

Характер п. О. Жарського е лагідний та спокійний, котрим він заслужив собі пошану як між старшим громадянством так і між молоддю е дуже популярний.

Якщо котра кольонія бажала б мати у себе учителя п. О. Жарського, хай заздалегідь напише на адресу редакції по ближчі інформації.

ЯК РОСТЕ ЛЮДСТВО

Після статистичних зіставлень, побільшуеться людність на землі приблизно на 50,000 людей денно, отже протягом року на 18 міліонів душ. В році 1935 досягала людність нашої землі 1820 міліонів. Можливо, що згадане число не відповідае дійсному числу, на яких 50 міліонів, але не можна сумніватися, що в найближчих роках число населення землі буде сягати 2-х міліярдів (2,000 міліонів). Хоч люди перебули всілякі природні катастрофи, епідемії й війни, все ж таки в часі останніх 100 років число людей подвоїлося. Страшна Світова Війна знищила около 35 міліонів людей. Ця страта е вже давно винагороджена. Рівно ж нема сумніву, що по переведенню всяких досвідів і спроб о продовження людського життя, дальше забезпечення людей перед хворобами, спеціяльно в дитячім віці, число людей буде стало збільшуватися. За яких 200 років число людей винесе около 8 міліярдів. Таку масу людей ледви чи зможе земля виживити.

ЖУРА ПРИЧИНОЮ ШЛУНКОВИХ НЕДУГ

На лікарськім конґресі в Атлантик Сити кілька лікарів подали подібні висновки своїх дослідів, що неспокій, журба, схвильовання та інше душевне подратування впливае на орґани травлення, зокрема е одною з причин шлункових болів.

Між механічними робітниками найбільш поширені шлункові недуги серед шоферів, тому, що вони працюють серед безперервного напруження.

Помер Ґастон Думерґ, бувший президент французької республики і премієр.

НОВИМ СПОСОБОМ ЛІКУВАННЯ И ВАС ВИЛІЧИМО
(Спеціялістика задавнених недуг)
Лічимо: Ревматизм, параліж, нервовість, біль крижей, гемороїди, подвигання, недуги нирок, жолудка, мочевого міхура, скірні недуги й ріжні слабости. На листовні запити залучіть 3с марку. Урядові години: від 9 год. рано до 9 год. ввечір. Адреса:
A. YAREMOVICH, Naturopatic Physician
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. (Cor. Selkirk & Aikins)

DR. P. LOZA
Physio-Therapy
Лічення недуг скірних і внутрішних, як: ревматизм, безкровність, подвигання, параліж і жіночі та мужеські недомагання.
633 Stella Ave. [near McGregor St.]
WINNIPEG, MAN.

ПРОДАЮ ПІВ СЕКЦІЇ ЗЕМЛІ!
3 милі від міста, пів милі від школи. Засіяно 75 акрів. Добрі будинки, огороджена довкола. Земля добра. Продам тано. Можу продати з машинерією, кіньми і худобою, або лиш саму землю з засівом.
ONUFRY PAWLIUK,
Vilna, Alta.

ЯК ХОЧЕТЕ ЇСТИ
Смачні і добірні страви
в кожній порі дня й вечора, то зайдіть до
Georgia Cafe
Cor. 97th St. & Jasper Ave.
Скора й чесна обслуга
Умірковані ціни.
Одна спроба напевно переконае Вас, що тут найліпше їсти.
Григорій Завадюк,
Управитель.

ЛИСТ БІДНОЇ ДИТИНИ ДО БОГА

Почтовий уряд у Вильні одержав лист заадресований: "Лист до Пана Бога". В нім написано: "Коханий Бозю, звертаюся до Тебе з великою просьбою і вислухай мене Бозю, ми е дуже бідні. Мамця нас мае всіх семеро, а татко нас покинув. Вже другий рік і приходить Великдень, а ми не маемо ані убранька ані поживи. То ми Бозю, просимо втрійку, я Геля 8 літ, учениця нормальної школи, кляса друга і мої братіки Рись мае 6 літ і Ізидорик 2 роки." Пониже адрес. Почтовий уряд повідомив товариство "Карітас", яке віднайшло родину в великій нужді та заопікувалося нею.

ПАПУГА В СУДІ

В американськім місті Денвер судили папугу за нарушення спокою і вживання неприличних слів. Пані Мей Геррис, власничка папуги, не перечила, що папуга вживае часто непристійних слів, виголошуючи бесіди з ганку дому, положеного при одній з найрухливіших вулиць, але вона старалася відовчити папугу від такої мови й вивчила її де що церковних гимнів.

Коли папуга співае й гимни, сказав поліційний суддя, то проголошую її невинною.

— Вашого першого чоловіка я знав дуже добре. То був порядний, чесний... Шкода, що так скоро помер!

— Мій теперішний чоловік також каже, що то велика шкода, що він так скоро помер.

ПОШУКУЄ УКРАЇНСЬКО-АНҐЛІЙСЬКОГО УЧИТЕЛЯ
Учитель мае мати І. кл. цертифікат. Почати науку 19-го липня. Платня $600. Просимо точно описати осіб, котрі Вас рекомендують.
BILL J. SERIDA, Sec.-Treas.,
Coleraine S. D. No. 4447,
WEST BEND, SASK.

ШКІЛЬНІ ТРОСТИ!
ТРЕБА ВАМ УЧИТЕЛЯ?
Помістіть про те оголошення в "Українських Вістях". Всяку переписку та іншу обслугу для тих, що оголошуються в "Українських Вістях", уділяемо даром.
За $1.00 містимо шкільні оголошення два рази.

УЧИТЕЛІ!
ШУКАЄТЕ ШКОЛИ?
Як так, то можете її легко знайти, поміщуючи свое оголошення в "Українських Вістях". Інформації й обслугу уділюемо даром.
За $1.00 помістимо Ваше оголошення два рази.

Попирайте фірми й особи, що оголошуються в "Українських Вістях".
У листовних замовленнях або при купні річей, покликуйтесь на оголошення в "Українських Вістях".

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

14. червня, 1937.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	93
Но. 2 Нортерн	91
Но. 3 Нортерн	88
Но. 4 Нортерн	84
Но. 5 Нортерн	76
Но. 6 Нортерн	71
Фід	55
Овес —	
Но. 2 С. В.	39
Но. 3 С. В.	38
Ячмінь —	
Но. 3 С. В.	45
Но. 4 С. В.	40
Но. 5 С. В.	38
Жито —	
Но. 2 С. В.	86
Но. 3 С. В.	81

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	750—850
Середні	600—700
Звичайні	400—600
Ялівки —	
Добрі до вибраних	600—700
Звичайні до середніх	400—600
Корови	
Добрі до вибраних	450—500
Звичайні до середніх	300—400
Бугаї	250—350
Годівник —	
Добрі до вибраних	350—400
Інші вдолину від	300
Телята —	
Добрі до вибраних	525—575
Середні вдолину від	500
Свині —	
Бекони	7.90
Сметана — доставлена молочарням	
Спеціяльна	26
Но. 1	24
Но. 2	21
Без ґрейду	11
Яйця — Гуртівники платять за посилки з фармів:	
Великі А	12
Середні А	10
Ґрейд Б	10
Ґрейд С	8

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

14. червня, 1937.

Пшениця —	
Но. 1 Гард	115
Но. 1 Нортерн	115
Но. 2 Нортерн	113
Но. 3 Нортерн	111
Но. 4 Нортерн	107
Но. 5 Нортерн	100
Но. 6 Нортерн	95
Фід	79
Трек	113
Ячмінь —	
Но. 3 S. В.	64
Но. 4 С. В.	59
Овес —	
Но. 2 С. В.	54
Но. 3 С. В.	53
Жито —	
Но. 2 С. В.	109
Но. 3 С. В.	104

ДОБРА РОБОТА і СКОРА ОБСЛУГА!
Викликуемо фільмові знимки і робимо відбитки: 25с. Екстра відбитки — 8 за 25с, включаючи ці премії: даром один купон на альбом; даром книжечку "стикерс" до наліплювання знимок в альбомі; даром фотографічний календар. Мірник до викликування фільм даром з кожним замовленням фотографій на $2.00 і більше.
CUT RATE PHOTO SERVICE, Box 236, Dept. X-7, Regina, Sask.

МАЄМО ВСЯКОГО РОДА СКЛАДОВІ ЧАСТИ ДО РАДІЯ
як для відбирання, так і для передавання в старих і нових радіях. Направляемо яке небудь радіо. Тільки пришліть нам машину з радія і голосник. **Наша ціна е $1.50 за роботу. Матеріял окремо.** Не робить ріжниці кілько часу забере нам робота—годину чи 10 годин праці—наша ціна всеодно лиш **$1.50.**
Ця оферта е лиш для людей на фармах. Адреса:
BEACON RADIO SERVICE
555 MAIN STREET Phone 94860 WINNIPEG, MAN.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджуе справи канадійські і старокраеві.
41 Gariepy Block
Tel. 21642 Edmonton, Alta.

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджуе всі справи канадійські і старокраеві.

ПЕТРО ГРЕЩУК B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
Веде канцелярію спільно з
Tighe & Wilson
перепроваджуе справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Telephone 28196

Harvie, & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по укр.

P. A. MISKEW
M.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
Веде канцелярію у спілці в
SHORT & CROSS
2nd Floor Bank of Nova Scotia Bldg
Edmonton, Alberta.
Телефон 21151.

ПОХОРОННЕ БЮРО
Обслуга в день і в ночі.
Ціни умірковані.
L. THERIAULT
1270 Laprairie St., Montreal Que.
Tel. Wil. 15560

ІДЬТЕ ДО СТАРОГО КРАЮ
НОВИМИ МОДЕРНИМИ КОРАБЛЯМИ
"PILSUDSKI" і "BATORY"
Відпливають з Ню Йорку:
24 червня. 4 і 17 липня.
10 і 22 серпня.
Тільки дві кляси: Туристична і третя. Нема ліпшої третьої кляси як на цих двох кораблях.
По інформації вдавайтесь до місцевого аґента або до
GDYNIA-AMERICA LINE
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta
654 Main St., Winnipeg, Man.
9 A Queen St., E. Toronto, Ont.
740 Windsor St., Montreal Que.

ПЕС ПЕРЕД СУДОМ

У Лондоні, 22 лютого цього року став перед судом — звичайний собака. Його засудили на смерть, а опісля помилували. Дивне. Але пишуть часописи, що таких чудасій було кілька. Року 1368 в Орлеан судили кілька безрог, що загризли були дитину. Їх помилували, а навпаки в Шарт 1552 року страчено безрогу через повішення на місці злочину за те, що загризла малу дівчину. В Парижі 27 брумарія 1793 року революційний трибунал засудив на кару смерти "аристократичного собаку."

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

ДР. ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 Moser Ryder Building
Edmonton, Alberta.

ДР. В. С. НЕВЧАС
M.D., L.M.C.C.
український лікар, акушер і оператор
Пересвітлення лучами.
DR. W. S. NIEWCHAS
441 Tegler Bldg., Edmonton.
Office Phone 23132 Res. Ph. 71070

Др. ЙОСИФ БУЛАНЖИ
лікар і оператор
ліценціят на домінію Каналу Медичною Радою Канади.
Boulanger Bldg. Edmonton
Телефон 22009.

Office Tel. 24543 Res. Tel. 73150
ДР. І. ВЕРХОМИН
Лікар і Хірург.
Пересвітлення промінями Рентгена (*X-Ray*) і Діятермія.
DR. J. VERCHOMIN
423 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Оператор, Лікар, Акушер
10164A — 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

ОФІЦІЯЛЬНИ ЛІКАР
1-го і 3-го Відділів Брацтва Запомогового св. Николая
DR. N. BOWDEN
лікар і оператор.
Урядові години:
2 до 5 попол. і 7 до 8 веч.
788 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.
Phone 51377 Res. Pohne 52824

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
дентист
Екс-Рей (фотографія) і ґаз для заморювання зубів
428 TEGLER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

ROSE BEAUTY SHOPPE
1830 Rose St. Regina, Sask
Phone 29868.
Наймодерніше випосажений в Ріджайні САЛЬОН КРАСИ.
Шість Експертних Стилісток Волосся для Вашої услуги.
ПЕРМАНЕНТНІСТЬ ҐАРАНТУЄМС

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й тягарові вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332—104th St. Edmonton, Alta.
Тел. 26522. Тел. уночі 72569

DOMINION BICYCLE REPAIR SHOP
9551 JASPER AVE., EDMONTON, Alta.
НАПРАВЛЯЄМО
Радія, грамофони, гармонії, музичні інструменти, фотографічні апарати, машини до шиття, парасолі, збрую, електричні уладження, замки, добробляемо ключі, лютуемо, шліфуемо, остримо. Виконуемо всі шлюсарські роботи.
П. ГУЛЕЙЧУК, власник.

McDERMID'S
PORTRAITS OF DISTINCTION
PHONE 25444

Покликуйтесь на оголошення в "Українських Вістях".